

Tarvitseeko autoa enää ostaa?

Ella Särkelä

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2021

Tradenomin tutkinto

Tiivistelmä

Tekijä Ella Särkelä
Tutkinto Tradenomi
Opinnäytetyön nimi Tarvitseeko autoa enää omistaa?
Sivu- ja liitesivumäärä 37 + 8
<p>Opinnäytetyö käsittelee yksityisen kuluttajan eri vaihtoehtoja hankkia auto. Opinnäytetyössä esitellään aluksi Suomen henkilöautokaupan kehitys, sekä kuinka markkina on muuttunut niin palveluntarjoajien kuin tuotteiden osalta. Viime vuosina ostamisen rinnalle on tullut tarjolle kuluttajille useita vaihtoehtoisia tapoja hankkia auto. Uusien rahoituspalveluiden myötä autokauppaan on tullut uutta terminologiaa, jota on avattu työn sanastossa.</p> <p>Työssä kuvatut henkilöauton päähankintavaihtoehdot ovat ostaminen, leasingsopimus ja vuokraaminen. Lisäksi työssä on esitetty edellisten hankintatapojen variaatioita, joita markkinoilla on saatavilla. Kuvausten päätteeksi esitetään tiivistetysti kunkin vaihtoehdon edut ja haasteet.</p> <p>Työn viimeisessä osiossa on vedetty yhteen johtopäätökset, mihin vertailuissa on päädytty: hankintatavan valinnassa tärkeintä on huomioida kulloinenkin autoilutarve sekä oma halu ja mahdollisuus sitoa varoja autoon. Työn lopussa kirjoittaja myös arvioi omaa kirjoitusprosessiaan sekä oppimistaan prosessin aikana.</p> <p>Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka produktina valmistui Opas auton hankintaan. Oppaaseen on kerätty tiivistetyssä muodossa työssä läpikäytyt vaihtoehdot henkilöauton hankinnalle. Opas rakennettiin selkeäksi ja informatiiviseksi, jotta mahdollisimman moni lukija kokisi oppaan lukemisen hyödylliseksi.</p> <p>Kirjoittaja on työskennellyt autoalalla vuodesta 2017 alkaen useissa eri autoalan yrityksissä ja näkee opinnäytetyön toteuttamisella olevan merkittävää hyötyä urakehityksellensä. Kaikki työssä mainitut palveluntarjoajat ja rahoitusyhtiöt tarjoavat aktiivisesti palveluluutaan työn kirjoitushetkellä. Työssä esitetyt esimerkkitarjoukset ovat olleet voimassa palveluntarjoajien ehtojen mukaisesti.</p>
Asiasanat Rahoitusvaihtoehdot, Leasing, Autokauppa

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet, tausta ja rajaukset	1
1.2	Keskeistä sanastoa	3
2	Autokauppa Suomessa	6
2.1	Auton hankintaprosessi ja sen kehittyminen	7
2.2	Yhteiskunnan kannusteet autokauppaan	9
3	Ostaminen	10
3.1	Ostamisen rahoittaminen	10
3.2	Uusi auto	11
3.3	Käytetty auto	13
4	Leasing	15
4.1	Yksityisleasing	17
4.2	TOS-Leasing	20
4.3	Leasingsopimusten lisäpalvelut	22
4.4	Käytetyn auton yksityisleasing ja vuokraaminen	22
5	Henkilöauton vuokraaminen	24
5.1	Minileasing	26
5.2	Yhteiskäyttöauto	26
5.3	Vertaisvuokraus	27
6	Pohdinta	28
6.1	Opinnäytetyön päätelmät	28
6.2	Opas auton hankintaan	30
6.3	Jatkopohdintaa	30
6.4	Oma oppiminen ja kirjoitusprosessi	31
	Lähteet	32
	Liite	38
	Liite 1. Opas auton hankintaan	38

1 Johdanto

Tämän työn tarkoituksena on selventää autoilun eri hankintavaihtoehtojen välisiä eroja yksityisen kuluttajan näkökulmasta.

Autoala on valtavan muutospaineen alla: markkinoille ilmestyy ennennäkemättömällä vauhdilla uusia autovalmistajia, teknologiaa ja eri automalleja. Samanaikaisesti kun ajamme autot uudistuvat, myös autoilun palvelut ovat muuttuneet. Markkinoille on tullut useita vaihtoehtoisia palvelukonsepteja auton hankintaan, mitkä haastavat perinteisen auton omaksi ostamisen.

Aiheeni on ”Tarvitseeko autoa enää ostaa?”. Yksityinen kuluttaja voi nykypäivänä hankkia auton käyttöönsä useilla vaihtoehtoisilla hankintatavoilla. Ostaminen, leasing ja vuokraaminen ovat hankintatapojen päävaihtoehdot, joista jokaisesta on lisäksi erilaisia variaatioita valittavaksi. Harva kuluttaja kuitenkaan tietää vaihtoehtojen konkreettisia eroja. Koska auton hankintatapoja on tullut viime aikoina runsaasti markkinoille, opinnäytetyön aihe on hyvin ajankohtainen.

Opinnäytetyö on toiminnallinen sen ohjaavasta luonteesta johtuen. Toiminnallisen työni produktina valmistui opas, joka helpottaa yksityisen kuluttajan valintaa autoilun eri hankintavaihtoehtojen välillä. Oppaan tarkoitus on olla mahdollisimman tiivis ja ytimekäs, jotta produktin lukemista ei koeta liian raskaaksi tai vaivanloiseksi. Selkeä ja faktapohjainen opas auttaa lukijaa ymmärtämään paremmin tarjolla olevien auton hankintavaihtoehtojen erot ja valitsemaan omaan tilanteeseen parhaiten soveltuvan ratkaisun. Produktin tuottaminen käynnistettiin, koska työn kirjoittaja on huomannut, että vastaavaa opasta ei tällä hetkellä ole saatavana.

Kirjoittaja on työskennellyt autoalalla vuodesta 2017 alkaen useissa eri autoalan yrityksissä ja näkee opinnäytetyön toteuttamisella olevan merkittävää hyötyä urakehityksellensä.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet, tausta ja rajaukset

Toiminnallisen opinnäytetyön päätavoitteena on haastaa työn otsikko ”Tarvitseeko autoa enää ostaa?”. Alatavoitteina on selventää, mitä eri vaihtoehtoja kuluttaja-asiakkaalla on ja vertailla näiden hankintavaihtoehtojen välisiä eroja sekä selventää lisäksi alalla käytettyä terminologiaa.

Toiminnallisen opinnäytetyön produktina valmistui auton hankintaa tukeva opas, joka tukee lukijan päätöstä valita hänelle parhain auton hankintavaihtoehto. Lisäksi oppaaseen on koottu autoalan käyttämä keskeinen sanasto ja avattu selkeästi näiden termien merkitystä. Jotta vaihtoehtoja pystyy vertailemaan, on autoa hankkivan hyvä tunnistaa erot eri hankintatapojen välillä ja ymmärtää myös sopimukseen liittyvät keskeiset käsitteet. Opas on laadittu selkeäksi ja helppolukuiseksi, jotta se palvelee mahdollisimman hyvin tavallisen kuluttajan tiedontarvetta.

Opinnäytetyötä ja produktia rajaa merkittävästi keskittyminen yksityisten kuluttaja-asiakasiin ja heidän eri vaihtoehtoihinsa hankkia ja rahoittaa henkilöauto. Hankintatavoilla tässä tarkoitetaan auton omaksi ostamista, leasing-sopimusta tai vuokraamista. Työssä käsitellään näiden vaihtoehtojen tärkeimmät erot, mutta tarkoituksena ei ole vertailla syvällisemmin eri rahoitusyhtiöiden kilpailevia ehtoja. Työllä ei ole toimeksiantajaa. Koska auton hankinnalle on tarjolla useita eri palvelu- sekä rahoitusmuotoja monelta eri yhtiöltä, kirjoittajalle on tärkeää, että työ on mahdollisimman puolueeton. Kirjoittaja myös kokee, että opinnäytetyön toteutus edistää kirjoittajan ammatillista kehittymistä.

Autoala kehittyy voimakkaasti erityisesti sähköisten palvelujen ja uusien palvelukonseptien myötä. Koska monet auton hankintatavat ovat vielä kovin uusia, aiheesta ei ole kirjoitettu tieteellisiä kirjoja. Tästä johtuen valtaosa opinnäytetyön lähteistä ovat sähköisiä. Työssä on huomioitu juuri tämänhetkinen autoalan eri palveluvaihtoehtojen tarjonta yksityisasiakkaille mahdollisimman ajantasaisesti. Lähteet on kerätty autoalan eri toimijoilta sekä rahoitusyhtiöiltä. Sähköisten lähteiden lisäksi työssä on hyödynnetty autoalan asiantuntijoita ja kirjallisia lähteitä.

Opinnäytetyö ja sen produkti on tarkoitettu ensi sijassa auton hankintaa miettiville kuluttajille. Työn ja sen produktin tavoitteena on selvittää yksityisten kuluttajien valittavissa olevien eri vaihtoehtojen välisiä eroja. Työ palvelee myös autoalan ammattilaisia, sillä työssä käsitellään yksityisen autoilun eri vaihtoehtoja tarpeeksi laajasti ja seikkaperäisesti. Opinnäytetyö soveltuu esimerkiksi yleiseksi perehdytysmateriaaliksi autoalalla aloittavalle henkilölle.

Onnistunut toiminnallinen työ osoittaa kirjoittajan tutkimukselliset tiedot ja taidot, sekä kyvyn yhdistää ammatillisia teorioita. Opinnäytetyö ja sen produkti ovat onnistuneita, mikäli työ ja sen tuotos pystyvät selvittämään eri vaihtoehtojen eroja, sekä läpikäytyjen vaihtoehtojen hyviä ja huonoja puolia.

1.2 Keskeistä sanastoa

Helsingin Sanomissa oli 16.10.2021 artikkeli siitä, kuinka autojen myynti-ilmoitukset ovat täynnä autoalan koodisanastoa, mistä kuluttajan voi olla vaikea saada selvää (Riikonen 16.10.2021). Autoalan käyttämä sanasto onkin monelle kuluttaja-asiakkaalle vierasta tai ainakaan käytettyjen termien merkitystä ei välttämättä täysin tunneta. Tämän vuoksi on seuraavassa avattu opinnäytetyön kannalta keskeisimmät termit, jotka liittyvät auton hankintaan sekä omistamiseen.

Avausmaksu

Avausmaksu on rahoituksenhoitokulu, mistä käytetään usein synonyymeja nostopalkkio, järjestelymaksu, perustamismaksu, aloitusmaksu tai nostomaksu. Avausmaksun summa riippuu rahoitusyhtiöstä ja sopimustyypistä, mutta avausmaksu on aina kertaluontoinen. Lähtökohtaisesti avausmaksu peritään ensimmäisen laskun tai vuokramaksun yhteydessä. Rahoitusyhtiöstä riippuen, avausmaksu on joko jo valmiiksi huomioitu rahoituksen kokonaissummassa, osa rahoitusyhtiöistä taas lisää avausmaksun kokonaissumman päälle. (Lendo 2021)

Huolenpitosopimus

Huolenpitosopimus on autoilijan ja huoltoliikkeen välinen kiinteähintainen sopimus, mikä mahdollistaa auton huoltamisen sovituissa huoltoliikkeissä. Huolenpitosopimuksen kuukausihinta määräytyy yleensä auton ja ajokilometrien mukaisesti. Huolenpitosopimus on mahdollista hankkia uusiin autoihin ja se mahdollistaa huoltokustannusten ennakkoinnin, sillä autoilija maksaa kiinteän summan kuukausittain. (Mercedes-Benz 2021)

Huolenpitosopimus on lähtökohtaisesti mahdollista solmia vain uusiin autoihin, mutta jotkin autoliikkeet tarjoavat huolenpitosopimusta joihinkin vaihtoautoihin.

Jäännösarvo

Jäännösarvo kertoo, kuinka hyvin auton arvo säilyy markkinoilla, eli kuinka paljon käytetyn auton hinta on tippunut verrattuna uuden auton arvoon. Jäännösarvoon vaikuttavat useat eri asiat, kuten auton ikä, ajatut kilometrit, käyttövoima, takuu, sekä kuluttajien yleinen mielikuva kyseisestä autosta (Okko 6.4.2021).

Jäännösvelka

Katso kohta 'Suurempi viimeinen maksuerä'.

Korko

Tyypillinen autorahoituksen korko on 2–8 %, mutta lopullinen korko määritellään asiakkaan ja myyjäliikkeen välisessä sopimuksessa. Todellisen vuosikoron määrittäviä tekijöitä asiakkaan ja myyjän sopimana koron lisäksi ovat muun muassa laina-ajan kesto sekä käsirahan määrä. Todellinen vuosikorko kuvaa siis sopimuksen kokonaiskorkoa, jonka luotosta perityt korot ja maksut aiheuttavat. (LähiTapiola Rahoitus Oy; OP Ryhmä; Santander Consumer Finance)

Käsiraha

Käsiraha on summa, jonka auton ostaja maksaa myyjälle tai rahoittajalle heti autokaupan alussa joko ennen lopullisen sopimuksen allekirjoittamista tai auton noutohetkellä. Käsiraha usein hyödynnetään uusien ja käytettyjen autojen rahoitussopimuksissa. (LVS Brokers Oy 7.2.2020)

Loppuvelka

Loppuvelka on osamaksusopimuksen sen hetken jäljellä oleva maksamaton pääoma. Jos ajoneuvoa myy tai vaihtaa kesken sopimuskauden, loppuvelka maksetaan rahoitusyhtiölle. Maksun jälkeen rahoitusyhtiö pystyy luovuttamaan auton omistajuuden maksaneelle taholle. Loppuvelkaa ei määritellä etukäteen, vaan rahoitusyhtiö aina tarkastaa aina kysytyllä hetkellä loppuvelan suuruuden. Loppuvelka koostuu ajoneuvon pääomavelasta, korosta sekä käsittelykuluista.

Suurempi viimeinen maksuerä

Jäännösvelka, jäännöserä sekä viimeinen suurempi erä ovat kaikki termejä, jotka tarkoittavat suurempaa viimeistä maksuerää. Suurempi viimeinen maksuerä mahdollistaa rahoituksen pienemmät kuukausierät, mutta lopussa maksettava summa on yleensä selvästi suurempi summa kuin muut kuukausierät. Hyvä muistisääntö on, että mitä suurempi autorahoituksen viimeinen erä on, sitä pienempi on kuukausierä. Useasti rahoituksen suurempi viimeinen maksuerä maksetaan takaisin rahoittajalle auton vaihdosta tai myynnistä saatujen tulojen avulla. Jotta tämä on mahdollista, tulee myytävän auton jäännösarvon olla tarpeeksi hyvä. Rahoitusta valittaessa, suurempi viimeinen erä kannattaa siis huomioida tarkasti, jottei erän suuruus tule yllätyksenä omalle taloudelle, mikäli auton jäännösarvo ei riitä kattamaan loppuvelkaa. (Sortter Oy 2021)

Sähköauton hankintatuki

Yksityishenkilöiden täyssähköautojen hankintaa on tuettu 2000 euron hankintatuella vuosina 2018–2021. Tuen tavoitteena on ollut edistää liikenteen sähköistymistä ja samanaikaisesti pienentää liikenteen päästöjä. Tuen ehtoina on muun muassa, että auto on uusi

ensirekisteröimätön henkilöauto, minkä ainoa käyttövoima on sähkö. Hankittavan auton verollinen kokonaishinta saa olla enintään 50 000 euroa ja tuki myönnetään vain yksityishenkilöille. Hankintatuen pystyy joissain tapauksissa yhdistämään romutuspalkkioon (Autoalan Tiedotuskeskus 2021). Hankintatukikelpoinen auto on tällä hetkellä tilattava viimeistään 30.11.2021, mutta tuelle on myös tulossa jatkoa. Työtä kirjoittaessa ei ole vielä vahvistettu kuinka hankintatuet toteutetaan tulevaisuudessa (Autoalan Tiedotuskeskus 9.9.2021).

Toimituskulut

Uutta tai käytettyä autoa hankkiessa, asiakas tulee maksamaan toimituskulun autokaupansa yhteydessä. Summa vaihtelee riippuen siitä, onko kyseessä uusi vai käytetty auto. Uusien autojen kohdalla toimituskulu on lähes poikkeuksetta 600 euroa. Käytettyjen autojen kohdalla on liike- ja myyjäkohtaisia eroja, mutta toimituskulut ovat yleensä noin 150–250 euroa. Käytännössä toimituskulu kattaa muun muassa auton rahtikuluja, rekisteröinnin, luovutushuollon sekä luovutuspesun (Partanen 17.9.2015). Toimituskulujen ilmoitustavoissa ilmenee eroja: summa on välillä sisällytetty auton kokonaishintaan ja välillä summa tulee auton kokonaishinnan päälle. Tämä on hyvä pitää mielessä, kun vertailee eri autoliikkeiden ja maahantuojien myynti-ilmoituksia ja tarjouksia.

TOS – kauppa

Eli takaisinostositoumus-kauppa. Sopimusta solmiessa, autolle sovitaan hinta, jolla auton rahoittaja sitoutuu ostamaan auton takaisin sovitun pitoajan lopussa. Takaisinostositoumus ei yleensä ole sitova asiakkaan puolelta, mikä mahdollistaa auton myymisen myös muualle asiakkaan näin halutessa. TOS-kauppaan sovelletaan osamaksukaupan säännöksiä (Tavasti 15.6.2018). TOS-kaupasta käytetään usein termiä TOS-leasing, kun sopimukselle on kirjattu maininta myös huolenpitosopimuksesta, jolloin autoilu on hyvin lähellä yksityisleasingiä.

Vertaisvuokraus

Vertaisvuokrauksessa kuluttaja voi vuokrata vertaisvuokrauspalvelun kautta yksityisomistajien vuokralle laittamia autoja.

Yksityisleasing

Yksityisleasing on auton pitkäaikavuokraamista. Vuokrasopimuksessa sovitaan vuokraehdot sekä asiakkaan toivoma sopimuskauden pituus että valitut vuotuiset kilometrit. Sopimuskausi on yleensä 2–4 vuotta. Yksityisleasingiin sisältyy mm. kaikki rahoituskustannukset, huollot sekä mahdolliset valitut lisäpalvelut (Tavasti 15.6.2018).

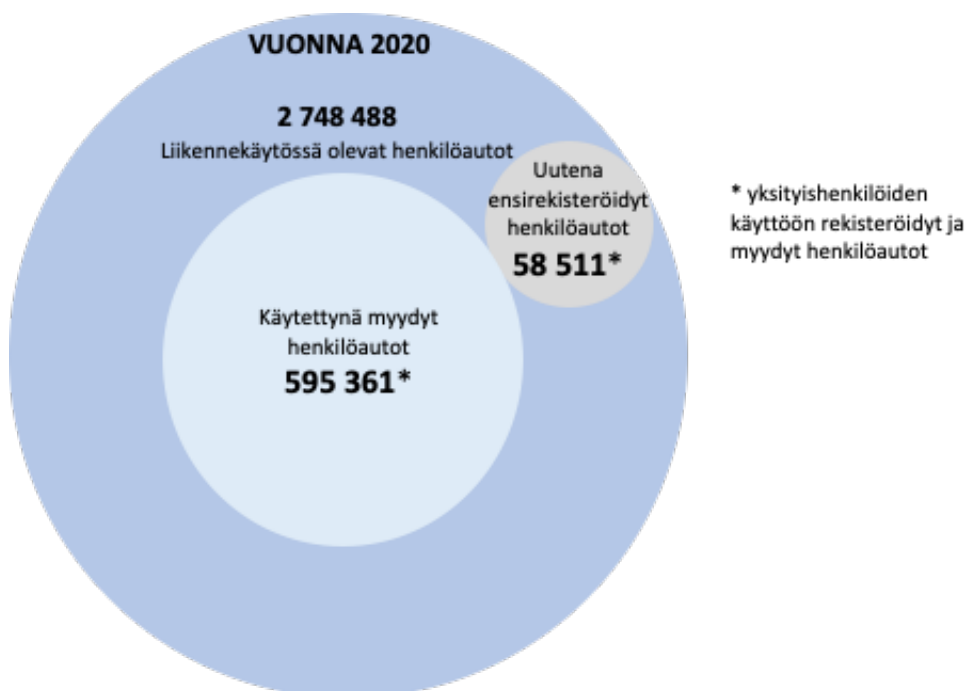
2 Autokauppa Suomessa

Autoala on Suomessa hyvin perinteinen liiketoiminnan ala, ja ensimmäinen varsinainen autokauppa onkin avattu jo vuonna 1905 (Moisala 1983, 34).

Kokonaisuudessaan Suomen autoklusteri työllisti vuonna 2018 yli 50 000 henkilöä (Autoalan Tiedotuskeskus 21.9.2020a) ja esimerkiksi vuonna 2018 autoklusterin yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 21,3 miljardia euroa (Autoalan Tiedotuskeskus, 21.9.2020b). Suomen autoklusteriin lasketaan kaikki autoihin liittyvät toiminnot, joista suurimpia työllistäjiä ovat autokauppa, korjaamo- ja katsastustoiminnot (Autoalan Tiedotuskeskus 21.9.2020a).

Kuva 1 esittää Suomen henkilöautokannan kokoa ja autokauppojen toteumaa vuonna 2020. Ajoneuvorekisterissä on noin 2,7 milj. henkilöautoa, mikä tarkoittaa, että lähes jokaisessa maamme kotitaloudessa on vähintään yksi auto. Monessa taloudessa auto on välttämättömyys töiden, harrastusten ja asioinnin kannalta etenkin, jos asutaan alueella, missä ei ole sujuvaa julkista liikennettä. Danske Financen johtaja Altti Kuuri uskookin, että koronapandemia tulee vaikuttamaan jatkossakin ihmisten kulkemistottumuksiin, kun liikku- mistarpeet ovat muuttaneet muotoaan muun muassa etätöiden takia (Kuuri 12.5.2020).

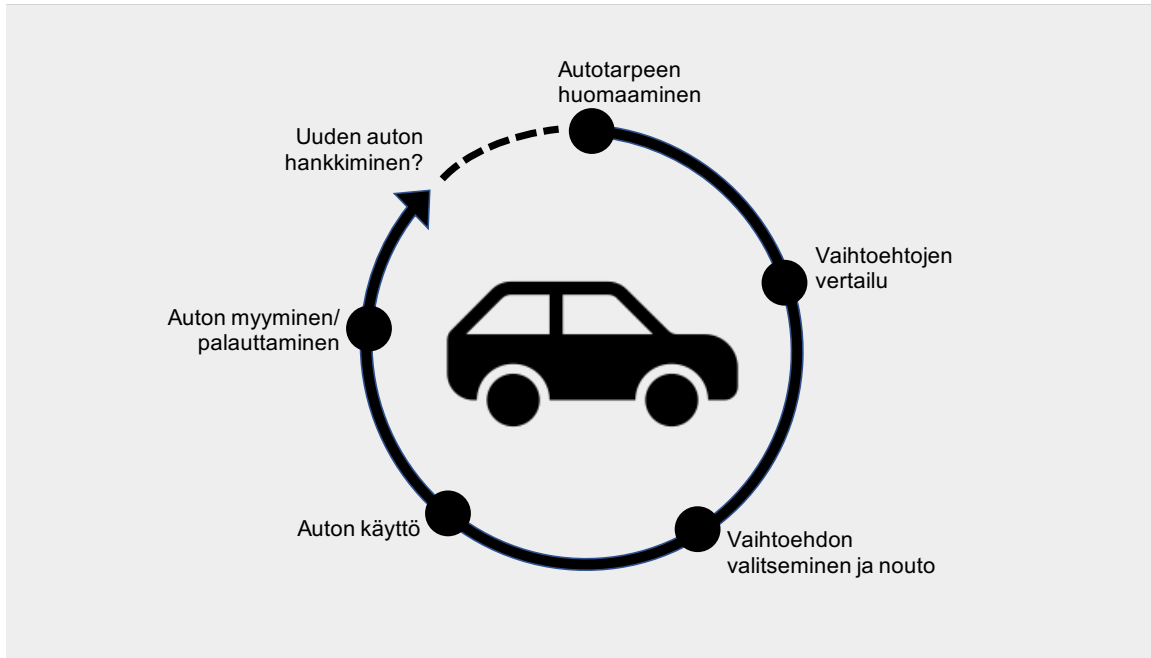
Autoilu on monelle iso taloudellinen panostus. Suomessa autoilun kustannukset ovat useita muita maita korkeampia. Yksi merkittävä tekijä on, että sekä autoon että polttoai- neisiin kohdistuu useita verotuksellisia eriä.

Kuva 1. Henkilöautokanta vuonna 2020 (Mukaillen Autoalan Tiedotuskeskus; Bisnode 2021a; Bisnode 2021b; Traficom 7.9.2021)

2.1 Auton hankintaprosessi ja sen kehittyminen

Auton hankinta ja käyttö voidaan esittää kuvan 2 mukaisena elinkaarena, jossa tarpeen tiedostamisesta edetään vaihtoehtojen vertailun kautta päätöksentekoon, kaupan solmimiseen ja käytön jälkeen seuraa mahdollinen uusi hankintapäätös. Kuluttajat paneutuvat eri vakavuudella ja ymmärryksellä vaihtoehtojen vertailuun. Tiedonhaku ja vaihtoehtojen vertailu vaatii paneutumista, jos sen aikoo tehdä kattavasti.

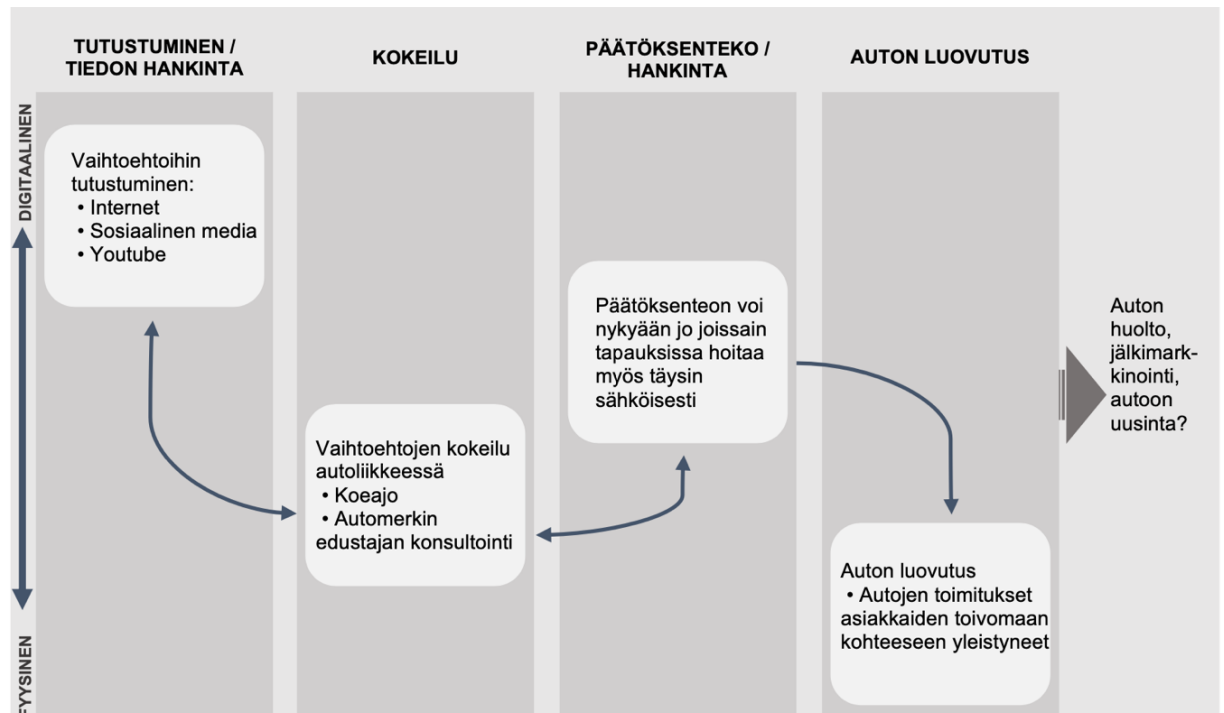
Kuva 2. Autohankinnan elinkaari

Autoalan perinteisiä toimintatapoja on haastanut viimevuosina uudet, kehittyvät toimintamallit, jotka ovat luoneet paineita uudistaa etenkin asiakaspalvelua sekä kaupankäyntiä. Erilaiset digitaaliset toimintatavat, kuten chat-palvelut sekä verkkoasiointit ovat tuoneet uusia vaihtoehtoisia palveluja ja vaikuttaneet myös perinteiseen kaupankäyntiin. Internetin ansiosta asiakkaiden on mahdollista vertailla lähes kaikkia Suomessa myytäviä autoja sekä rahoitusmuotoja, joka on osaltaan kiristänyt kilpailua.

Myyjien on vastattava asiakkaiden muuttuneeseen tiedonhankintatapaan, ja täten muutettava omaa tapaansa myydä. Auto- ja rahoitusmyyjien on oltava useammin ja aktiivisemmin läsnä niissä kanavissa, joissa asiakkaat liikkuvat ja keskustelevat. Esimerkiksi sosiaalista mediaa hyödyntäen asiakkaille on pystyttävä tuottamaan lisäarvoa tarjoamalla sellaista informaatiota sekä näkemystä, jota asiakkaalla ei vielä ole (Pääkkönen 2017, 48).

Kuva 3 havainnollistaa autohankinnan vaiheita. Perinteisesti toimiva ostaja vieraillee auton elinkaaren vaiheissa useasti autoliikkeessä, mutta tämä ei enää ole välttämätöntä, jos ei niin halua. Nykyään asiakkaalla on mahdollisuus tilata auto suoraan toivomansa

palveluntarjoajan verkkosivuilta ja auto toimitetaan hänelle kotiin: perinteistä autoliikkeessä suoritettua renkaiden potkintaa ja papereiden allekirjoittelua ei siis enää tarvitse välttämättä tehdä. Esimerkiksi Suomen suurin automarkkinapaikka Nettiauto.com on mahdollistanut yksityishenkilöiden välisissä autokaupoissa täysin sähköisen asioinnin, jolloin kaikki autokaupan dokumentit tuotetaan sähköisesti hyödyntäen asiakkaan sähköistä tunnistusta. (Nettix 3.4.2019)

Kuva 3. Yksityishenkilön auton hankinta

Kun tarkastellaan yksityisten henkilöiden käyttöön rekisteröityjä uusia ja käytettyjä henkilöautoja, tilastojen kärjessä on usein samat automerkit. Tiettyjen merkkien suosien taustalla on useita tekijöitä, joita ovat muun muassa houkutteleva automallisto, hintataso sekä merkkiuskollisuus. Esimerkiksi Toyotalla ja Mercedes-Benzillä on todistetusti hyvin merkkiuskollisia asiakkaita, mikä käy ilmi Danske Bankin vuoden 2020 Autobarometri kyselystä (Danske Bank 19.2.2021).

Taulukko 1. Merkkiuskollisuus (Danske Bank, 2021)

MERKKI	2020	2019
Mercedes-Benz	71 %	59 %
Toyota	60 %	57 %
Volvo	51 %	55 %
Audi	50 %	31 %
BMW	47 %	38 %

Taulukossa 1 havainnollistetut prosenttiosuudet kertovat kyselyyn vastanneiden autoilijoiden todennäköisyyttä jatkaa saman merkin autolla. Merkkioskollisuutta on kysytty vastajilta, joilla on auto ja jotka aikovat ostaa auton kolmen vuoden sisällä. Vuoden 2020 kyselyyn vastanneista Mercedes-Benzillä, Toyotalla sekä Volvolla ajavat autoilijat todennäköisesti jatkavat saman merkin parissa, kun auton vaihto tulee ajankohtaiseksi (Danske Bank 2021). Samaiset merkit ovat myös Suomen arvostetuimpien autobrändien top kolmessa. Taloustutkimuksen ja Kauppalehden Brändien arvostus 2021 - tutkimuksessa ilmeni, että Volvo, Toyota ja Mercedes-Benz ovat suomalaisten mielestä arvostetuimmat autobrändit (Autotalli 8.10.2021; Taloustutkimus 2021). Arvostettujen autobrändien merkkioskolliset asiakkaat pystyvät usein hyödyntämään auton korkean jäännösarvon hankkiessaan uuden auton, olipa kyseessä omaksi ostaminen tai leasing.

Lisäksi voidaan todeta, että arvostetuimpien merkkien arvon alenema on lähtökohtaisesti maltillisempi kuin vähemmän arvostettujen autobrändien. Autobrändien erilainen arvon säilyminen on hyvä pitää mielessä vertailtaessa eri merkkejä autoa hankittaessa.

2.2 Yhteiskunnan kannusteet autokauppaan

Autokaupan uudistumispainetta ei kosketa vain palvelumuotojen uudistumista, vaan myös itse autokanta on muutoksen alla. Yhteiskunta ohjaa vahvasti autokannan uusiutumista muun muassa autoverotuksella ja hiilidioksidipäästöjen kontrolloinnin avulla. Autonvalmistajille on esimerkiksi asetettu EU:n toimesta raja-arvot ensirekisteröityjen autojen keskipäästöille. EU komission tavoite on autokannan hyvin nopea sähköistäminen. Valmistajille asetetut hiilidioksidipäästöjen raja-arvojen asettaminen ja seuraaminen on yksi tehokkaimista yksittäisistä toimista autokannan päästöjen vähentämiseen (Autoalan Tiedotuskeskus 14.7.2021).

Myös Suomen hallitus on alkanut suosimaan vähäpäästöisten autojen käyttöä muun muassa alhaisemmilla ajoneuvoveroilla sekä erilaisilla kampanjoilla, jotka ovat pyrkineet ohjaamaan kuluttajia vähäpäästöisempien autojen pariin. Vuosina 2018–2021 valtio on ylläpitänyt sekä sähköauton hankintatukea että romutuspalkkiota, mitä uuden auton ostaja on voinut hyödyntää autohankintojensa yhteydessä. Viimeisimpänä muutoksena hallitus myönsi autoverovapauden uusille täyssähköautoille, jotka ensirekisteröidään 1.10.2021 jälkeen. Täyssähköautojen autoveron poiston taustalla on intressi lisätä täyssähköautojen kysyntää ja täten omalta osaltaan vauhdittaa Suomen autokannan uudistumista (Autoalan Tiedotuskeskus 9.9.2021). Vuonna 2020 Suomen liikennekäytössä olevien henkilöautojen keski-ikä oli 12,1 vuotta, mikäli museorekistereissä olevia autoja ei oteta huomioon (Traficom 5.8.2021).

3 Ostaminen

Tässä kappaleessa käsitellään uuden tai käytetyn auton ostamista joko käteisellä, osamaksulla, autolainalla tai näiden yhdistelmällä. Näiden kaikkien rahoitusvaihtoehtojen tavoitteena on se, että auton ostaja on ennemmin tai myöhemmin auton sataprosenttinen omistaja. Auton omistajuus siirtyy auton ostajalle joko välittömästi osto hetken yhteydessä (käteiskauppa, autolaina) tai myöhemmin rahoitetun summan poismaksun yhteydessä (osamaksu).

3.1 Ostamisen rahoittaminen

Auton ostamista suunnittelevan kannattaa pohtia ennen ostopäätöstä, onko hänen mahdollista ja järkevää sitoa ja kuinka paljon pääomaa auton hankintaan. Yleinen lainalaisuus on auton arvon vääjäämätön lasku, poikkeuksena keräilykohteet. Autoon sijoittamiaan varoja on harvoin mahdollista saada takaisin täysimääräisenä lyhyenkään omistuksen jälkeen.

Autoa omaksi ostavan kuluttajan on ratkaistava hankinnan rahoitusmuoto. Jos ostajalla ei ole tarvittavia varoja tai hän ei niitä halua käyttää, voi kuluttaja joko maksaa auton käteisellä, hankkia autolainan valitsemaltaan rahoitusyhtiöltä tai tehdä osamaksukaupan. Lisäksi on olemassa edellisten yhdistelmiä. Kun ostaja maksaa koko auton hinnan osto hetkellä, siirtyy auton omistus hänen nimiinsä. Muussa tapauksessa auton omistus on luotottavan yhtiön nimissä, kunnes velka on maksettu pois.

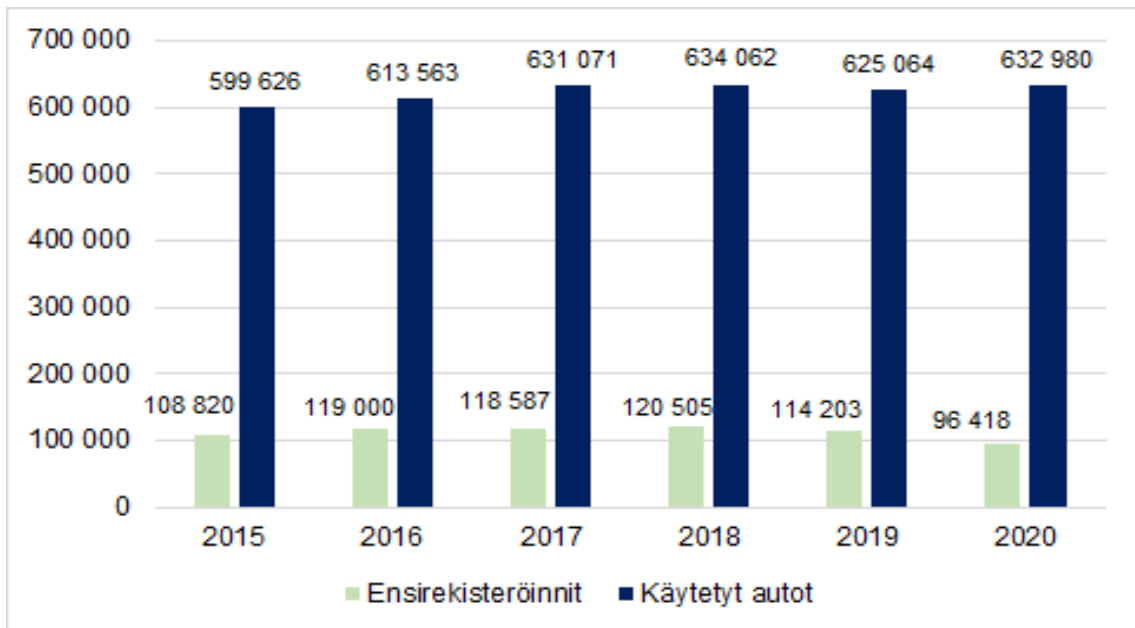
Taulukossa 2 verrataan autokaupan eri rahoitusmuotojen eroja huomioiden muun muassa omistajuus, korkotaso, takaus ja auton käyttöaika. Taulukon tiedot ovat yleistyksiä, auto- ja rahoitusliikkeiden kampanjat saattavat aiheuttavat hetkellisiä poikkeuksia yleisiin rahoitussopimusten ehtoihin.

Taulukko 2. Auton rahoitusvaihtoehtoja (mukaillen OP Ryhmä; Veho)

	AUTOLAINA	OSAMAKSU	OSAMAKSU + HUOLENPITOSOPIMUS (TOS-LEASING)	KÄTEINEN
Omistus	Auton omistus siirtyy heti ostajan nimiin	Auton omistus rahoitusyhtiöllä, kunnes kokonaispääoma maksetaan pois	Auton omistus rahoitusyhtiöllä	Auton omistus siirtyy heti ostajan nimiin
Tyypillinen korkotaso	3–5 %	2–7 %	2–7 %	-
Rahoituksen takaus	Vakuutena lainanhakijan omaisuus, kuten omistusasunto	Ostettava auto toimii rahoituksen vakuutena	Ostettava auto toimii vakuutena	-
Luoton määrä	Minimilaina usein 10 000 €	Ei ennalta määrättyä minimi-/maksimäärää	Ei ennalta määrättyä minimi-/maksimäärää	-
Auton käyttöaika	Rajaton (lainalla oma maksusuunnitelma)	Sopimusaika monesti 12–72 kk	Määritely ennakoon, monesti 12–60 kk	Rajaton
Vastuu auton jäänösarvosta	Autoilijalla	Autoilijalla	Rahoitusyhtiöllä /autoliikkeellä	Autoilijalla
Määräaikaishuollot	Autoilijan vastuulla	Autoilijan vastuulla	Huollot kuuluvat sopimukseen	Autoilijan vastuulla
Kuukausimaksu sisältää (palveluntarjoaja kohtaisia eroja)	Pääoman lyhennys, korko, perustamismaksu, käsittelymaksu	Pääoman lyhennys, korko, perustamismaksu, käsittelymaksu	Sama sisältö kuin osamaksussa, mutta tämän lisäksi sisältyy määräaikaishuollot, ennalta sovitut kilometrimäärät sekä mahdolliset lisäpalvelut	-

3.2 Uusi auto

Yksityishenkilöiden käyttöön rekisteröidään uusia autoja noin 7000 kappaletta per vuosi. Vuonna 2020 uusien autojen rekisteröinnit tippuivat kuitenkin alle 6000 kappaleen, kun useat kuluttajat siirsivät autohankintoja koronapandemiasta johtuen joko kokonaan tai uuden auton sijasta käytettyjen autojen pariin (Kuuri 12.5.2020). Myös globaali puute autonvalmistajien käyttämistä puolijohdeista on omalta osaltaan vähentänyt uusien autojen rekisteröintimääriä. Puolijohdepuula on hidastanut huomattavasti uuden auton tuotantoaika, koska tehtailla ei ole tarpeeksi osia vastaamaan noussutta kysyntää autovalmistuksessa. (AlixPartner 23.9.2021; Elström 7.10.2021)

Kuva 4. Uusien sekä käytettyjen henkilöautojen kauppa Manner-Suomessa (Autoalan Tiedotuskeskus 2021a; Suomen virallinen tilasto (SVT) 6.10.2021)

Kuva 4 sisältää sekä yksityis- että yrityskäyttöön rekisteröityjen henkilöautojen rekisteröinnit viimevuosilta. Kuva havainnollistaa hyvin, kuinka vuonna 2020 uusien autojen rekisteröinnit vähenivät, kun taas käytettyjen autojen rekisteröinnit nousivat. Verohallinnon mukaan uusien autojen verotusarvoinen keskihinta Suomessa on hieman yli 30 000 €. Verotusarvo kuvaa uusien autojen todellista myyntihintaa hyvin, sillä verotusarvo on auton hinta autoveroineen, vähennettynä tavanomaisilla alennuksilla. (Autoalan Tiedotuskeskus) Taulukkoon 3 on koottu tärkeimpiä huomioitavia seikkoja pohdittaessa uuden auton ostamista.

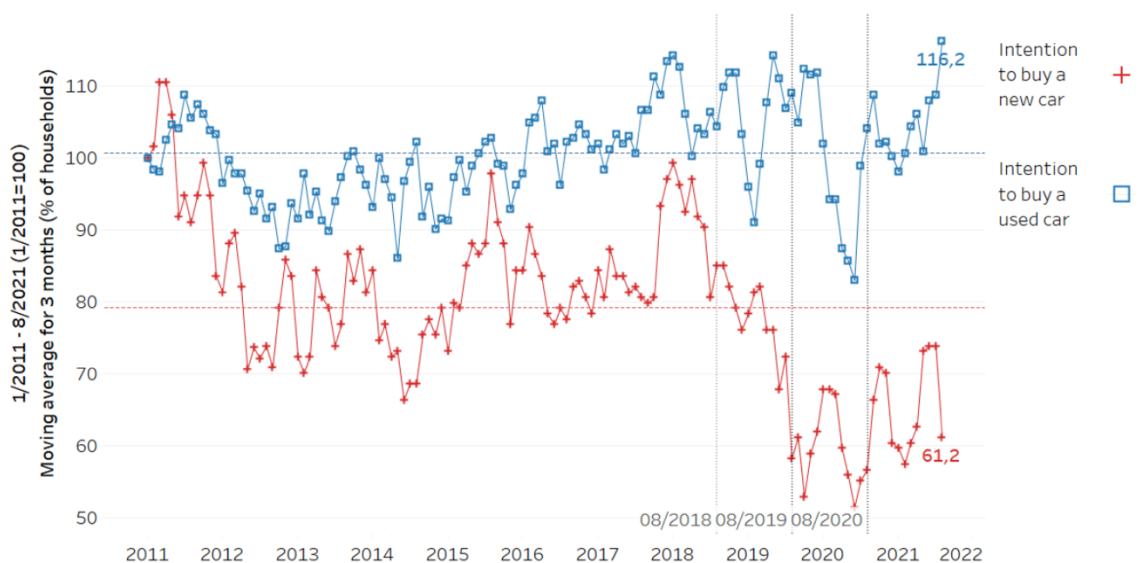
Taulukko 3. Uuden auton hankintapäätöksessä huomioitavia seikkoja

UUDEN AUTON ETUJA	UUDEN AUTON HAASTEITA
Saa tilattu juuri sellaisen auton kuin itse haluaa.	Toimitusaika: merkistä ja mallista riippuen toimitusaika voi olla hyvinkin pitkä.
Auton historia on täysin tiedossa.	Hintakehitys: Auton ostohinta kalliimpi, kuin vastaavanlaisen vähän käytetyn auton. Uuden auton jälleenmyyntihinnan arvioiminen on myös haastavaa.
Tehdastakuu, useimmissa uusissa autoissa vähintään 2.vuoden takuu.	Vakuutukset ovat kalliimpia uusiin autoihin verrattuna vastaavaan muutama vuosi käytössä olleeseen autoon.

3.3 Käytetty auto

Suomessa käytettyjen autoja myydään yksityisille kuluttajille vuosittain noin kymmenkertainen määrä verrattuna uusiin autoihin (kuva 1).

Käytettyjen autojen kysyntä on tällä hetkellä hyvin korkealla. Syitä korkeaan kysyntään on muun muassa käyttövoimien murrosvaihe, uusien autojen pitkät toimitusajat sirupulan vuoksi sekä koronapandemiasta johtuen halu vältellä julkista liikennettä. (Holmström 2.9.2021). Tilanne näkyy hyvin kuvassa 5., jossa aiemmin toisiaan lähellä seuranneet käytettyjen ja uusien autojen hankinta-aikeita osoittavat käyrät ovat nyt erkaantuneet toisistaan käytettyjen autojen eduksi.

Kuva 5. Suomalaisien kuluttajien ostoaiheet ostaa uusi tai käytetty auto vuosina 2011–2021 (Autovista Group 20.9.2021)

Suurimpia käytettyjen autojen toimijoita Suomessa ovat Kamux ja Saka, jotka ovat puhtaasti keskittyneet käytettyjen autojen myymiseen. Kamux myy vuotuisin reilu 23 000 autoa yksityisille kuluttajille ja Saka reilut 11 000. Näiden vaihtoautoihin keskittyneiden autoliikkeiden lisäksi esimerkiksi Veho- ja Laakkonen-konsernien vaihtoautojen myynnit yksityisille kuluttajille ovat yli viisituhatta autoa vuosittain (Bisnode 2021c).

Käytettyjen autojen osalta yleistysten tekeminen on haastavaa, sillä kirjo on erittäin laaja. Esimerkiksi 31.10.2021 Suomen suurimmassa nettiautojen markkinapaikassa netti-auto.com-sivustolla oli yli 67 000 henkilöautojen myynti-ilmoitusta. Käytettyjen autojen tarjonta vaihtelee muutaman satasen peltoautosta yli puolimiljoona maksaviin superautoihin. Myyjinä on sekä yksityisiä että erityyppisiä autoliikkeitä täyden palvelun autotaloista

jobbareihin. Taulukkoon 4 on koottu tärkeimpiä huomioitavia seikkoja pohdittaessa käytetyn auton ostamista.

Taulukko 4. Käytetyn auton hankintapäätöksessä huomioitavia seikkoja

KÄYTETYN AUTON ETUJA	KÄYTETYN AUTON HAASTEITA
Auton jälleenmyyntihinnan arvioiminen on helpompi arvioida, koska arvon alentuminen tapahtuu maltillisemmin, kuin verrattuna vastaavassa uudessa autossa.	Auton historiaa vaikea todistaa: mitä vanhempi auto on, niin sitä haastavampaa historian todentaminen.
Auton kauppahinta matalampi verrattuna vastaavanlaiseen uuteen autoon.	Auton tehdastakuu harvoin enää voimassa: mikäli ilmenee jotain auton normaalista huolto-ohjelmasta poikkeavia huoltotarpeita, käyttäjä on usein ainoa maksaja.
Auto on mahdollista saada käyttöönsä nopeasti, jopa saman päivän aikana.	Auton varusteluun vaikea vaikuttaa: joidakin varusteita kuten vetokoukun tai ikkunoiden tummennukset pystytään lähes aina asentamaan myös jälkikäteen, mutta tehdasvarusteluihin ei voi enää vaikuttaa.
Jokaiseen hintabudjettiin sopiva auto: rahoitus mahdollista hankkia helpommin, verrattuna uuteen autoon.	

4 Leasing

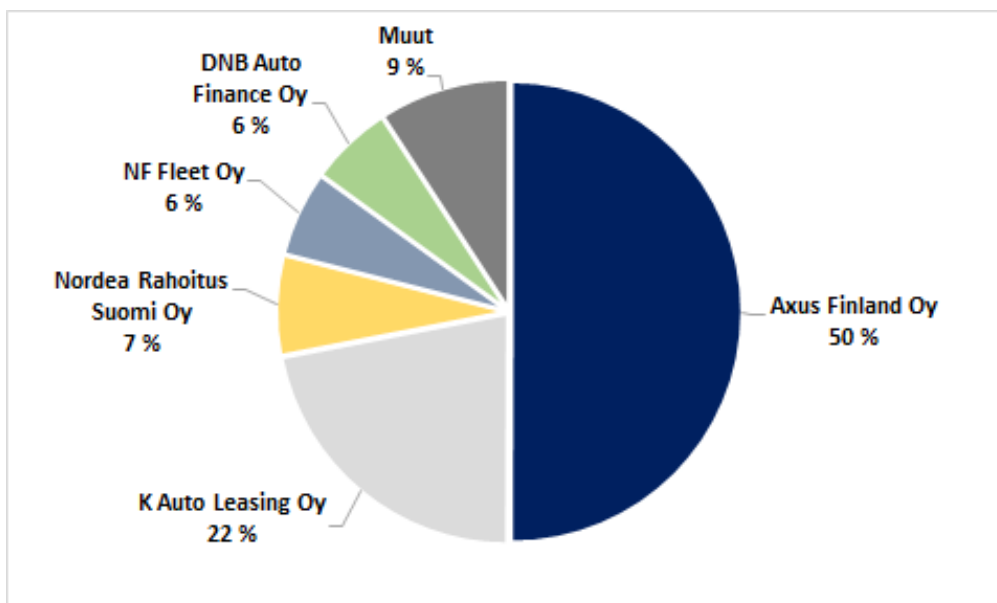
Moni kuluttaja on ensimmäisen kerran tutustunut autojen leasing-palveluun työsuhdeautoilijana. Jo vuosia yritysten työntekijöilleen tarjoama autoetu on useimmiten hankittu leasingyhtiöiden kautta, sillä harva yritys enää omistaa työntekijöittensä käytössä olevia autoja. Leasingautojen avulla yritykset ovat keventäneet tasettaan ja autohankintoihin liittyvä työ on siirretty leasingpalveluntarjoajalle.

Suomessa leasing on nostanut suosiotaan nyt myös yksityisasiakkaiden joukossa raketin lailla. Suosion nousun takana on useita tekijöitä: muun muassa palveluntarjoajien lisääntyminen, kuukausihintojen kilpailukykyisyys verrattuna esimerkiksi osamaksuun sekä erilaiset tarjouskampanjat ovat houkutelleet yhä useamman kuluttajan yksityisleasingin pariin.

Poiketen auton ostamisesta, leasingissä auton omistajuus pysyy koko leasingkauden ajan joko autoliikkeellä tai rahoitusyhtiöllä. Auton käyttäjä ei täten siis ole auton omistaja missään vaiheessa leasingkautta, vaan puhdas yksityisleasing muistuttaakin paljon auton pitkäaikaista vuokraamista. Leasingauton kuukausihinta muodostuu asiakkaan valitsemasta ajoneuvosta, sovituista ajokilometrimääristä sekä mahdollisista lisävarusteista ja lisäpalveluista. Tyypillisimmät leasingkaudet yksityisasiakkailla vaihtelevat 2-4 vuoden välillä.

Viime aikoina yksityisleasingin kasvaneen suosion vuoksi taulukossa 5 ja kuvassa 6 on esitetty myös tämän vuoden rekisteröintitietoja, vaikka vuodesta 2021 on vielä yksi kvartaali jäljellä. Taulukko 5 ja kuva 6 myös sisältävät sekä puhtaat yksityisleasingrekisteröinnit kuin myös TOS-leasingrekisteröinnit yksityisille kuluttajille.

Kuvassa 6 on havainnollistettu viiden suurimman rahoitusyhtiön osuus yksityisleasingrekisteröinneissä 1.1. – 31.8.2021. Kuvassa on myös huomioitu näiden viiden yhtiön ulkopuolelle jäävät rahoitusyhtiöt, jotka yhdessä vastaavat vain 9 % markkinaosuudesta. Selkeään markkinajohtajan asemaan on noussut Axus Finland Oy, joka yleisemmin tunnetaan nimellä ALD Automotive. Yritys tarjoaa yksityisille kuluttajille ALD Yksityisleasing -palvelua. Yhtiöllä on ollut menestyksekkäitä kampanjoita, esimerkiksi BlackFriday, joiden ansiosta ALD on onnistunut kasvattamaan omaa asiakaskuntaansa kuin myös suomalaisten yksityisleasingautoilijoiden määrää.

Kuva 6. Uusien yksityisleasingautojen rekisteröintien osuudet rahoitusyhtiöittäin 1.1 – 31.8.2021 (Bisnode 2021e).

Kuluneena vuonna (1.1. – 31.8.2021) uusia yksityisleasingautoja on rekisteröity ennätysmäärä kuluttajille. Koronapandemiasta huolimatta, esimerkiksi Volvo, BMW ja Mercedes-Benz ovat huomattavasti nostaneet yksityisleasingrekisteröintilukuaan. Taulukossa 5 onkin esitetty 10 suosituinta automerkkiä yksityisleasingissä kuluvan vuoden tilastojen mukaisessa järjestyksessä. Kun tarkastellaan muutosta vuoteen 2020, nähdään suuria muutoksia automerkkien välillä. Yhtenä tekijänä kehitykseen voidaan pitää yksityisleasingin tuokasasemaa: eri merkit panostavat uuteen palvelumuotoon eri lailla markkinoinneissaan.

Taulukko 5. Yksityishenkilöiden käyttöön rekisteröityjen yksityisleasingautojen jakautuminen automerkeittäin 1.1. – 31.8.2021 ja 2020 (Bisnode 2021d)

MERKKI	01.01.2021 - 31.08.: REKISTERÖINTEJÄ	OSUUS	2020 REKISTERÖINTE.	OSUUS
YHTEENSÄ	2078	100.0 %	2339	100.0 %
VOLVO	473	22.8 %	76	3.2 %
BMW	451	21.7 %	330	14.1 %
VOLKSWAGEN	346	16.7 %	562	24.0 %
MERCEDES-BENZ	143	6.9 %	62	2.7 %
MINI	122	5.9 %	142	6.1 %
AUDI	111	5.3 %	87	3.7 %
SKODA	101	4.9 %	574	24.5 %
TOYOTA	100	4.8 %	38	1.6 %
HYUNDAI	71	3.4 %	21	0.9 %
SEAT	45	2.2 %	69	2.9 %
MUUT	115	5.4 %	378	16.3 %

4.1 Yksityisleasing

Yksityisleasing on nimensä mukaisesti yksityishenkilöille tarkoitettu rahoitusvaihtoehto. Termiä yksityisleasing käytetään usein virheellisesti yleiskäsitteenä, mutta puhdas yksityisleasing on auton pitkäaikaista vuokraamista (Tavasti 15.6.2018).

Yksityisleasingsopimuksessa autosta maksetaan kiinteähintainen kuukausivuokra, vastaavasti kuin esimerkiksi Netflix- tai Spotify-viihdepalveluista. Auton yksityisleasinghinnan taustalla on useita eri tekijöitä, mutta hintaan vaikuttavat muun muassa hankittava auto, auton käyttövoima, valitut kilometrit, pitoaika sekä valitut palvelut. Leasingyhtiö kantaa vastuun auton rahoituskuluista sekä jäännösarvosta, joten autoilijan ei tarvitse miettiä auton myymistä sopimuskauden loputtua (Arval 2021).

Monien yksityisleasingyhtiöiden kuukausihintojen yksi suurimmista vaikuttavista tekijöistä on liisattavan auton jäännösarvo. Tämä on hyvin nähtävissä taulukon 6 esimerkkilaskelmissa, missä on vertailtu kolmen eri käyttövoiman BMW 3-sarjan sedan-autoja. Vaikka tarkasteltavien autojen autoverottomissa ohjevähittäishinnoissa on suuria eroja, ovat autojen kuukausivuokrat sekä kokonaisleasingkustannukset hyvin lähellä toisiaan.

Taulukko 6. Esimerkki yksityisleasinglaskelma BMW 3-sarjan sedan (tarjous saatu 28.10.2021)

	Sedan 320d A Business MHEV	Sedan 320i A Business	Sedan 320e A Charged Edition
Vaihteisto	Automaatti	Automaatti	Automaatti
Käyttövoima	Diesel (Kevythybridi)	Bensa	Bensa/sähkö plug-in hybrid
Vetotapa	Takaveto	Takaveto	Takaveto
Autoveroton ovh.	37 060 €	34 040 €	42 800 €
Yksityisleasingtarjous 36kk/10tkm-vuosi	544 €/kk	552 €/kk	573 €/kk
Kokonaiskustannus leasingkaudelta	19 584 €	18 792 €	20 628 €

Taulukossa 6. esitetyt esimerkkihinnat on saatu ALD Yksityisleasing palvelun kautta 28.10.2021 kirjallisen tarjouksen muodossa. Tarjous on laskettu autojen vakiovarusteilla sekä leasingyhtiön omilla tarviketalvirengashinnoilla. Tarjoukset on laskettu ilman alkupääomaa. Laskelman leasinghinnat sisältävät kaikki ALD Yksityisleasingiin kuuluvat vakiopalvelut, kuten talvirenkaat, huollot, sijaisauto huoltojen ajaksi (A-kokoluokka / 1 pv), katsastukset sekä kaikki rahoituskustannukset. Tarjouksen hinnat eivät sisällä vakuutusta, vuotuista ajoneuvoveroa, eikä mitään muuttuvia kustannuksia, kuten polttoaineita tai pesuja. BMW:n 3-sarjan sedan valikoitui esimerkki-autoksi, koska kyseistä autoa on

mahdollista hankkia kolmella eri käyttövoimalla ja koska BMW tällä hetkellä hyvin suosittu automerkki yksityisleasingillä.

Yksityisleasingtarjouksia voi pyytää suoraan palveluntarjoajien verkkosivuilta, mutta yhtä hyvin voi asioida autoliikkeessä, jolloin automyyjä joko laskee leasingtarjouksen itse tai pyytää tarjouksen rahoitusyhtiöltä.

Saatavilla oleva automerkki ja -malli valikoima on riippuvainen yksityisleasingyhtiöstä, jonka kuluttaja valitsee. Esimerkiksi Audi Yksityisleasingin kautta on nimensä mukaisesti mahdollista liisata vain Audeja, kun taas ALD Automotiven kautta voi hankkia kaikkia Suomeen maahantuotavia automerkkejä ja -malleja (ALD Automotive 2021). Yksityisleasingin palveluntarjoajia Suomessa ovat muun muassa

- ALD Yksityisleasing
- Arval yksityisleasing
- NF Fleet Autoleasing
- BMW Easy Lease
- K-Auto Leasing (sis. Audi Yksityisleasing, Porsche Yksityisleasing, SEAT Yksityisleasing ja Volkswagen Yksityisleasing).
- Santander Yksityisleasing.

Lisävarusteiden osalta leasingyhtiöissä on yleinen käytäntö, että lisävarusteiden arvo kuuletetaan leasingkauden aikana. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos varusteen verollinen hinta on esimerkiksi 900 € ja leasingkauden pituus on 36 kk, lisävaruste nostaa kuukausittaista leasinghintaa 25 €/kk (= 900 €/36).

Yksityisleasingsopimuksen päättyessä, auto palautetaan sopimuskohtaisesti joko autoliikkeeseen tai leasingyhtiön palautuspisteeseen. Palautuksen yhteydessä auto käy läpi palautustarkastuksen, mikä yleensä toteutetaan puolueettoman kolmannen osapuolen toimesta. Esimerkiksi K-Auto leasingin palautustarkastuksen suorittaa K1 Katsastus (K-Autoleasing 2021) ja ALD:llä palautustarkastus tehdään AutoInspectin puolesta (ALD Automotive 2021). Palautukseen tulee ottaa mukaan koko auton irtaimisto sekä molemmat rengassarjat, mutta tarkempi listaus huomioitavista asioista on aina hyvä tarkastaa omalta leasingyhtiöltä.

Mikäli yksityisleasingsopimuksen purkaa ennen sopimuskauden päättymistä, tulee asiakkaan korvata sopimuspurusta koituvat menetykset leasingyhtiölle. Sekä ALD:n ja K-Auton vuokraehtoihin on kirjattu kohdat sopimuksen irtisanomisesta kesken sopimuskauden, ja esimerkiksi K-Auto on kirjannut Audi Yksityisleasing S-tason vuokraehtoihin näin:

18. Sopimuksen irtisanominen kesken Sopimuskauden Asiakas voi irtisanoa Sopimuksen päättymään milloin tahansa ilmoittamalla siitä 30 päivää aikaisemmin ja palauttamalla

Ajoneuvon, sekä maksamalla jäljempänä mainitun irtisanomismaksun ja mahdollisen ylikilometrikorvauksen, sekä Ajoneuvon kunnostus- korvauksen. Leasingyhtiö voi irtisanoa Sopimuksen päättymään välittömästi ja noutaa Asiakkaalle mahdollisesti luovutetun Ajoneuvon seuraavista syistä:

- a) Sopimuksen voimaan astumisen ja ajoneuvon luovuttamispäivän välisenä aikana Asiakkaan taloudellisessa tilanteessa tapahtuu sellainen merkittävä muutos, että se olisi alkuperäistä luottopäätöstä tehtäessä johtanut hylätyn luottopäätöksen tekemiseen.
- b) Asiakas ei ole kirjallisesta huomautuksesta huolimatta maksanut erääntynyttä leasingvuokraa 30 päivän sisällä sen erääntymisestä.
- c) Asiakas todetaan maksukyvyttömäksi.
- d) Asiakas laiminlyö olennaisesti Ajoneuvon hoidon tai muiden. Sopimuksessa tarkoitettujen veloitteiden täyttämisen tai Ajoneuvoa käytetään tämän Sopimuksen vastaisesti.

Jos Sopimus irtisanoaan ennen sovittua vuokra-ajan päättymistä, mukaan lukien mahdollinen Sopimuksen jatko-aika, asiakas maksaa Leasingyhtiölle koituvat menetykset seuraavasti:

- a) Irtisanomismaksu, joka on 30% Ajoneuvon palautuspäivän ja Sopimuskauden päättymispäivän välisestä verollisesta vuokrasta. Korvaus on kuitenkin aina vähintään kolmen kuukauden vuokraa vastaava summa.
- b) Mahdollisen ylikilometrikorvauksen, joka lasketaan vertaamalla ajettua kilometrimäärää Sopimuksen mukaiseen kokonaiskilometrimäärään suhteessa kuluneeseen Sopimuksen voimassaoloaikaan.
- c) Mahdollisen kunnostuskorvauksen, joka aiheutuu Ajoneuvon saattamisesta Ajoneuvon ikää ja ajokilometrimäärää vastaavaan kuntoon. (Audi Yksityisleasing)

Yksityisleasing-palveluntarjoajien tiukat vuokrausehdot mahdollistavat kilpailukykyisen hinnoittelun, koska yhtiö voi luottaa siihen, että asiakas on yhtiön asiakkaana sovittu leasingkauden ajan. Taulukkoon 7. on koottu yksityisleasingin etuja ja haasteita, jotka on hyvä huomioida kuluttajan miettiessä yksityisleasingsopimusta.

Taulukko 7. Yksityisleasing hankintapäätöksessä huomioitavia seikkoja

YKSITYISLEASINGIN ETUJA	YKSITYISLEASINGIN HAASTEITA
Huoletonna autoilua: kuukausihinta sisältää kaiken paitsi polttoaineet, pesut, vakuutuksen ja vuotuisen veron.	Sopimusehdoista riippuen, mikäli ilmenee tarve päättää auton sopimus ennen sovittua ajankohtaa, purkukustannukset voivat olla korkeat.
Kilpailukykyinen hinnoittelu (verrattuna osamaksuun).	Tiukat sopimusehdot.
	Solmittavissa pääsääntöisesti vain auto-liikkeestä ostettaviin uusiin autoihin.

4.2 TOS-Leasing

TOS-leasing, eli takaisinostositoumus-kauppa huolenpitosopimuksella, on osamaksurahoitukseen perustuva palvelu. TOS-leasing ei siis ole puhdas yksityisleasing, vaan muistuttaa enemmänkin auton ostamista osamaksurahoituksella. TOS-leasing tähtää siis auton omistamiseen, kun edellä kuvattu yksityisleasing tähtää siihen, että auton käyttäjä palauttaa auton ja mahdollisesti ottaa uuden auton käyttöönsä.

Sopimusta tehtäessä, TOS-leasing autolle kirjataan jäännösarvo, eli hinta mikä autosta hyvitetään asiakkaalle, kun auto palautuu sopimusajan lopussa. Takaisinostositoumus on harvoin sitova asiakkaan kannalta, mikä mahdollistaa usein sopimuksen ennenaikaisen päättämisen tai myymisen muualle.

TOS-leasing sopimukset tehdään lähtökohtaisesti aina autoliikkeessä automyyjän toimesta, vastaavasti kuin uuden auton osamaksusopimukset. Joillekin rahoitusyhtiöille on mahdollista hakea luottopäätös jo etukäteen ennen liikkeessä asioimista tai auton tilaamista, mutta tämä ei ole kovinkaan yleinen käytäntö, eivätkä kaikki palveluntarjoajat edes mahdollista tätä.

Taulukko 8. Esimerkki TOS-leasinglaskelma BMW 320e sedan Charged Edition (tarjous saatu 30.10.2021)

BMW 3-sarja TOS-leasing	
	Sedan 320e A Charged Edition
Vaihteisto	Automaatti
Käyttövoima	Bensa/sähkö plug-in hybrid
Vetotapa	Takaveto
Autoveroton ovh.	42 800 €
TOS-leasingtarjous 36kk/10tkm-vuosi (sis. huolenpitosopimus)	582 €/kk
Kokonaiskustannus pitokaudelta	20 952 €

Taulukon 8 esimerkkitarjous on saatu Laakkonen FiksuDiili palvelun kautta 30.10.2021 kirjallisen tarjouksen muodossa. Tarjous on laskettu auton vakiovarusteilla sekä autoliikkeen omilla talvirengashinnoilla. Esimerkkitarjous on laskettu ilman alkupääomaa, jotta taulukoiden 6 ja 8 leasingtarjoukset olisivat keskenään vertailukelpoisia. Laskelman kuukausihinta sisältää huolenpitosopimuksen, tehden tarjouksen auton sopimuksesta TOS-leasingin. Tarjouksen kuukausihinta sisältää auton rahoituskustannukset, sekä huolenpitosopimuksen, mikä kattaa kaikki auton pyytämät huoltotarpeet, pois lukien auton kuluvat

osat tai näiden vaihdot. TOS-leasing on hyvin suosittu rahoitusvaihtoehto, ja täten myös palveluntarjoajia on useita, joita ovat esimerkiksi:

- Veho Go
- Mini To Go
- DeltaDrive
- Autokeskus Helppo
- Uusi Vuodeksi (Autoverkkokauppa)
- Laakkonen Fiksudiili
- AutoVuodeksi (Metroauto)
- Santander All-In-One
- KiltaDiili
- MenoDiili.

* Palveluntarjoajasta riippuen, huolenpitosopimus on joko laskettu jo valmiiksi esimerkkihintoihin mukaan tai se tulee valita erikseen lisäpalveluna.

TOS-leasingsopimukseen kirjataan aina sovittu päättymispäivä, jolloin auto palautetaan sovittuun paikkaan ja mikäli kaikki on kunnossa, sopimuksen alussa sovittu jäännösarvo maksetaan auton käyttäjälle. Esimerkiksi Laakkonen FiksuDiiliin on kirjattu takaisinostoehdoista näin:

Palautushetkellä

1. Ajoneuvon tulee olla lain vaatimassa, turvallisessa sekä ikäänsä ja ajokilometrimääräänsä nähden normaalia kulumista vastaavassa kunnossa
2. Ajoneuvon huoltokirjassa tulee olla merkinnät siitä, että ajoneuvoa on huollettu ja korjattu valmistajan ja myyjäliikkeen antamien huolto- ja käyttöohjeiden sekä takuehtojen mukaisesti
3. Ajoneuvon tulee olla pesty, jotta mahdolliset ulkoiset vauriot pystytään palautustarkastuksessa toteamaan. Palautuksen yhteydessä ajoneuvoon tehdään palautustarkastus, jossa todetaan ajoneuvon kunto ja siinä mahdolliset havaitut virheet ja puutteellisuudet. (Laakkonen FiksuDiili 30.10.2021)

Mikäli yllä mainitut ehdot toteutuvat Laakkonen FiksuDiili auton osalta, liike maksaa auton käyttäjälle vähintään sovittun takaisinostohinnan, mikä on kirjattu sopimuksen alkuhetkellä.

TOS-leasingsopimukset ovat harvoin sitovia asiakkaan puolelta, mikä mahdollistaa muun muassa sen, että asiakas voi halutessaan katkaista sopimuksen ennen sovittua päättymispäivää. Asiakas voi esimerkiksi kesken sopimuskauden myydä auton tai lunastaa sen itsellensä, kunhan auton loppuvelka on kuitattu. Sovittun sopimuskauden jälkeen, asiakas voi palauttaa auton, lunastaa auton itsellensä maksamalla viimeisen suuremman osamaksuerän tai hakea uutta TOS-leasingsopimusta uuteen autoon (Veljekset Laakkonen Oy 2021). Taulukkoon 9 on koottu TOS-leasingin etuja ja haasteita kuluttajan näkökulmasta.

Taulukko 9. TOS-leasing hankintapäätöksessä huomioitavia seikkoja

TOS-LEASINGIN ETUJA	TOS-LEASINGIN HAASTEITA
Sopimuksen joustavuus (verrattuna aitoon yksityisleasingiin).	TOS-leasing monesti hieman kalliimpi, kuin yksityisleasing (vrt. esimerkkilaskelmat).
Auton jäännösarvo on asiakkaan tiedossa sopimuksien tekohetkestä alkaen.	Solmittavissa vain autoliikkeestä ostettaviin uusiin autoihin.

4.3 Leasingsopimusten lisäpalvelut

Oli kyseessä sitten yksityisleasing tai TOS-leasing, monet palveluntarjoajat mahdollistavat eri lisäpalveluiden liittämisen sopimukseen. Näitä lisäpalveluita ovat sopimustyyppistä ja palveluntarjoajasta riippuen:

- katsastukset
- sijaisauto huollon ajaksi
- rengashotelli
- renkaiden kausivaihdot
- renkaiden uusinnat
- vakuutus
- tiepalvelu.

Mikäli yllä mainitut palvelut halutaan mukaan, useissa leasingsopimuksissa ne tulee lisätä sopimukselle. Poikkeuksia käytännöstä on kuitenkin olemassa. Esimerkiksi ALD Yksityisleasing sopimukseen sisältyy aina katsastukset, sijaisauton huollon ajaksi, renkaiden kausivaihdot, renkaiden uusinnat, sekä tiepalvelu. Lisäpalveluhinnaston mukaisesti ALD:n yksityisleasingsopimukseen on mahdollista sisällyttää myös rengashotelli sekä vakuutus.

Palvelukokonaisuuksia vertaillessa on siis hyvä huomioida sopimuksen ja lisäpalveluiden sisältö, jotta vertailu eri palveluntarjoajien välillä on mahdollisimman kattava.

4.4 Käytetyn auton yksityisleasing ja vuokraaminen

Nykyään myös käytettyjä autoja on mahdollista joko vuokrata tai hankkia yksityisleasing-sopimuksella.

Kamux Huoleton on Kamux Oy:n tuottama palvelu, missä sopimushinta sisältää valitun auton osamaksun, huollot, korjaukset sekä katsastukset. Kamux Huoleton sopimus on mahdollista saada myös ilman käsirahaa (Kamux 2021). Vastaavalla periaatteella toimii

myös Beely Oy:n tuottama palvelu, missä käyttäjät voivat hankkia käyttöönsä vähintään yksivuotiaita, alle 100 000 km ajettuja autoja kiinteällä kuukausihinnalla. Beelyn kuukausimaksu sisältää Kamux Huolettoman tapaan auton rahoituskustannukset, huollot, korjaukset sekä katsastukset (Beely 2021). Sekä Beelyn ja Kamuxin tarjoamissa palveluissa on sopimuskohtainen pitoaika, mihin asiakkaan tulee sitoutua, mutta tämän pitoajan jälkeen asiakas voi irtisanoa sopimuksen kuukauden irtisanomisajalla. Beelyllä tämä pitoaika vaihtelee sopimuksesta riippuen joko 12kk tai 24kk välillä, Kamux Huolettomassa pitoaika on 11kk. Beelyn ja Kamuxin palveluvaihtoehdot ovat hyvin lähellä TOS-leasingiä.

Käytetty auto on mahdollista hankkia myös yksityisleasingsopimuksella. ALD Automotiven tarjoama ALD Vaihtoleasing autot ovat entisiä leasingautoja, joten autot ovat säännöllisesti huollettuja ja niiden historia on tarkasti tiedossa. Vaihtoleasingsopimus on mahdollista solmia 6–18 kuukauden välillä. ALD Vaihtoleasing sisältää samat palvelut kuin ALD Yksityisleasingsopimus, kuten auton rahoituskustannukset, huollot, rengassarjat, sekä katsastukset. (ALD Carmarket 2021)

5 Henkilöauton vuokraaminen

Vuokra-auto on loistava ratkaisu, kun tarve autolle on lyhyt ja tietylle ajankohdalle. Esimerkiksi lomamatka Lappiin, muuttoauto tai väliaikaisratkaisu uuden auton toimitusajalle ovat kaikki yleisiä syitä vuokrata auto. Autovuokraamoiden etuna on myös laaja kalusto, mistä löytyy varmasti juuri tarpeisiin sopiva menopeli: pieni hatchback kaupunkireissulle, iso farmariauto talvilomalle tai urheilullinen avoauto kesämatkalle.

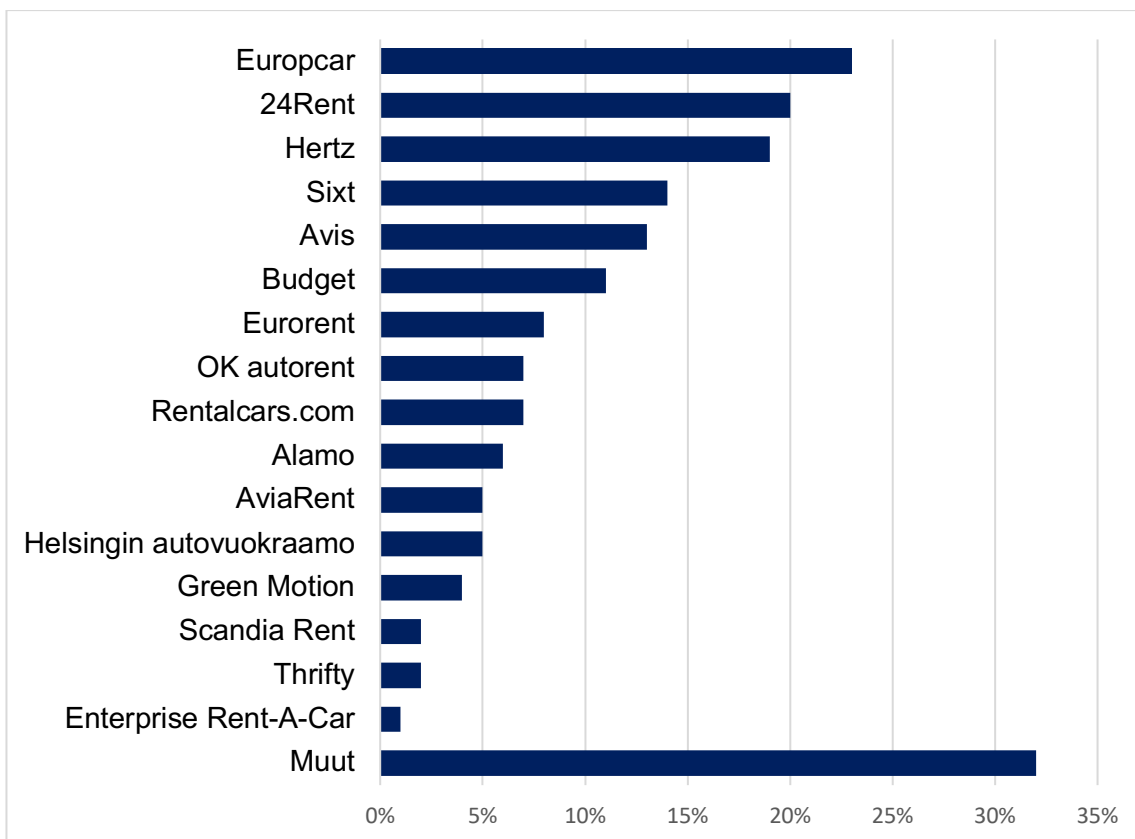
Auton vuokraaminen on jakamistaloutta. Jakamistalous toimii parhaiten niiden hyödykkeiden osalta, mitkä ovat kalliita ostaa ja joita monet omistavat, mutta joiden käyttöaste on hyvin alhainen. Liikkumisen jakamispalvelut, kuten autojen vertaisvuokraus tai kyytien jakamispalvelut ovatkin Euroopassa suurin liiketoimintasektori jakamistaloudessa (Harmaala ym. 2017, 50).

Autovuokraamot voi jakaa karkeasti kahteen ryhmään: perinteiset autovuokraamot, joissa on kivijalkanoutopisteet sekä uudet autovuokraamot, missä autojen nouto tapahtuu täysin digitaalisesti, ilman vuokraamohenkilökuntaa. Suomessa toimiviin perinteisiin autovuokraamoihin lukeutuvat esimerkiksi Europcar, Hertz ja Sixt. Perinteiset autovuokraamot pyrkivät muun autoalan tapaan uudistamaan ja digitalisoimaan palveluitaan, mutta lähtökohteisesti asiakkaan tulee noutaa auto autovuokraamon työntekijältä sovittuna kellonaikana, mikä on kirjattu varausvahvistukseen. Perinteisessä autovuokraamossa, asiakas tekee varauksen toivomastaan kokoluokasta: asiakkaan valitsema kokoluokka voi sisältää useita automalleja eri merkeiltä, mutta asiakas ei itse pysty valitsemaan tiettyä mallia. Perinteisissä autovuokraamoissa on monesti vuorokausikohtainen hinnoittelu, jolloin asiakkaan kannalta ei ole merkitystä, ajetaanko autolla kuusi tuntia vai vuorokauden ajan.

Uusissa vuokraamoissa autojen vuokralle otto sekä palautus tapahtuvat täysin sähköisesti. Näin esimerkiksi toimii 24Rent, minkä toiminta-ajatus perustuu yhteiskäyttötoimintaan. Digitaalisesti toimivissa uusissa vuokraamoissa on monesti myös mahdollisuus varata jokin tietty auto ja vuokrata se hyvin lyhyelle vuokra-ajalle, esimerkiksi vain muutamaksi tunniksi.

Osa autovuokraamoiden varauksista tehdään erilaisten välittäjien ylläpitämien niin sanottujen broker-nettisivujen kautta kuten näkyy kuvasta 7. Sivustot kuten Rentalcars.com, Alamo ja Thrifty ovat sivustoja, mitkä kokoavat ja vertailevat kaikkien vuokraamoiden valikoimaa toivotulle ajankohdalle. Nämä sivustot toimiva siis vastaavasti, kuin hotellien vertailusivut: palveluntarjoaja vertaa asiakkaan puolesta eri vuokraamoiden valikoimat, mutta palveluntarjoajalla itsellään ei ole omia vuokra-autoja. Osa brokereista, kuten

Rentalcars.com, tarjoavat myös omia lisäturvia vuokra-autoille: mikäli olet valinnut brokerin lisäturvan, mutta et valitsemasi autovuokraamon omavastuun poistoa ja käyttämällesi autolle tapahtuu vahinko, autovuokraamo veloittaa sinulta sopimuksesi mukaisen omavastuun osuuden ja tämän veloituksen jälkeen voit anoa brokerilta hyvitystä vedoten valitsemaasi brokerin tarjoamaan lisäturvaan. Kuvan 7 data on kerätty ajanjaksoina 6.4.-14.6.2021, 8.1.-19.3.2021 ja 23.7.-2.9.2020.

Kuva 7. Autojen vuokraus Suomessa varauspaikan mukaan viimeisen 12kkn aikana (mukaillen Alexander Kunst 25.8.2021)

Autovuokraamosta riippuen, vuokra-autoon ja sopimukselle on mahdollista lisätä tai sisällyttää näitä lisäpalveluita sekä lisävarusteita:

- lisäkuljettaja
- yhdensuuntainen vuokraus
- toimitus ja nouto
- lastenistuin
- taakkatelineet ja suksiboksit
- navigointilaite (joko erillinen laite, tai integroitu auton käyttöjärjestelmään)
- lemmikkipaketti
- vetokoukku
- neliveto.

Taulukoon 10 on koottu vuokra-auton käyttöä puoltavia ja siihen haasteita tuovia näkökulmia, jotka pätevät sekä lyhyeen että pitempiaikaiseen auton vuokraukseen.

Taulukko 10. Vuokra-auton hankinnassa huomioitavia seikkoja

VUOKRA-AUTON ETUJA	VUOKRA-AUTON HAASTEITA
Joustavuus: halutun auton voi varata juuri sille ajalle, mille sitä itse tarvitsee.	Rajallinen saatavuus: esimerkiksi juhlapyhien aikaan autoa voi olla haastava saada, kun kalustot ovat loppuun varattuja.
Autoilun kustannuksia helppo arvioida, kun vuokrahinta sisältää mm. verot ja halutun vakuutuksen.	Hinnoittelu: vuokra-autojen hinnoittelu on usein dynaamista, eli mitä enemmän on kysyntää, sitä korkeammat hinnat. Tämä näkyy esimerkiksi juhlapyhien aikaan selkeästi korkeampina vuokrahintoina.
Tarjolla oleva kalusto on uutta ja mahdollisista lisävarusteista sekä -palveluista voi sopia (tämä pätee etenkin perinteisiin autovuokraamoihin).	Vuokra-auton malliin tai varustetasoon pystyyn harvoin itse vaikuttamaan (huom. vuokraamokohtaiset käytäntöerot).

5.1 Minileasing

Minileasing on autovuokraamoiden tuottama palvelu, missä asiakas vuokraa auton minimissään kuukauden ajaksi itselleen. Markkinoinnissa minileasingistä on käytetty synonyymeinä esimerkiksi kausiautoa, kuukausiautoa sekä kesäautoa.

Minileasing on hyvä vaihtoehto, kun tarve autolle on esimerkiksi kaksi kuukautta: koko vuokrakauden ajan sama auto käytössä, sovitulla kiinteällä hinnalla sekä valituin lisäpalveluin

Minileasingin palveluntarjoajia ovat autovuokraamot, sekä esimerkiksi 24Rent.

Minileasingin hankintaan voi soveltaa taulukossa 10 mainittuja seikkoja.

5.2 Yhteiskäyttöauto

Yhteiskäyttöautoja on alkanut näkymään yhä enemmän suurempien kaupunkien katukuvissa. Katukuvassa näkyvistä autoista käytetään termiä free-floating, sillä autoilla ei ole omaa nimettyä parkkiruutua, vaan autoja on saatavilla ympäri kaupunkia. Yhteiskäyttöautojen hinnoittelu on lähes poikkeuksetta minuuttikohtainen maksu, mikä sisältää tarvittavat vakuutukset, sekä polttoaineet (Tahkola 19.2.2021).

Autojen varaus tapahtuu sähköisten varausjärjestelmien kautta ja moni palveluntarjoaja on myös mobiilisovellus, minkä kautta voi tarkastella vapaiden autojen saatavuutta, sekä tehdä varauksi. Suomessa yhteiskäyttöautoja tarjoaa seuraavat yritykset:

- 24Rent (sis. GoNow)
- Omago
- City Car Club
- Green Mobility.

Näiden julkisessa käytössä olevien free-floating autojen lisäksi, myös taloyhtiön yhteisessä käytössä olevien autojen määrä on yleistynyt. Taloyhtiön yhteiskäyttöautot ovat yleensä rakennuttajan tai taloyhtiön tarjoama palvelu. Näiden hinnoittelu on monesti tunti- ja/tai kilometriperusteinen. Vuokrahinta monesti sisältää kaiken tarvittavan vakuutuksista polttoaineeseen (Tahkola 19.2.2020). Esimerkiksi Pasilan Triplan YIT Kotien asukkaiden käytössä on tällä hetkellä neljä yhteiskäyttöautoa, joiden varaus, käyttö sekä maksu onnistuvat kaikki mobiilisovelluksen kautta. Autojen yhteiskäyttöpalvelun tarjoaa Pasilassa NF Sharing, mikä on rakennettu NF Fleetin ja Nordean toimesta. (NF Fleet 15.4.2021)

5.3 Vertaisvuokraus

Vertaisvuokrauksessa auton yksityisomistaja laittaa omistamansa autonsa vuokrattavaksi jonkin vertaisvuokrausta tarjoavan yrityksen järjestelmään. Vuokraajalle järjestelmä toimii vastaavasti kuten autovuokraamo: halutusta autosta tehdään varaus, sovittu summa maksetaan ja auto noudetaan sekä palautetaan sopimuksen mukaisesti. Erona autovuokraamoon on luonnollisesti se, että käytössä olevat autot ovat yksityishenkilöiden omistuksessa olevia.

Useat rahoitusyhtiöt kieltävät autojen vertaisvuokraamisen, joten jos auto on rahoitusyhtiön omistaja, tulee rahoitusyhtiöltä selvittää, onko auton vertaisvuokraus mahdollista.

Vertaisvuokrausta tarjoavia yhtiöitä Suomessa ovat muun muassa BloxCar, GoMore sekä Autolevi. Vertaisvuokraus on toistaiseksi keskittynyt suurimpiin kaupunkeihin ja esimerkiksi BloxCar tarjoaa palveluitaan yhdeksässä kaupungissa: Helsinki, Vantaa, Espoo, Turku, Tampere, Jyväskylä, Kuopio, Oulu ja Rovaniemi. GoMore taas toimii valtakunnallisesti, mutta pääosa GoMoren kautta vuokrattavista autoista löytyvät kaupunkialueilta.

6 Pohdinta

Tässä luvussa käydään läpi opinnäytetyön tuloksia sekä produktin valmistumista. Myöhemmin luvussa arvioidaan myös opinnäytetyöprosessia sekä kirjoittajan omaa oppimista työskentelystä.

Opinnäytetyön tavoiteasetannan mukaisesti työssä käytiin läpi ja vertailtiin yksityisen kuluttajan henkilöauton hankintavaihtoehtoja. Työ toteutettiin kvalitatiivisena työnä, jotta eri hankintavaihtoehtojen eroja pystyi tarkastelemaan mahdollisimman kattavasti. Tämän toiminnallisen opinnäytetyön produktina valmistui opas auton hankintaan, joka selventää autokaupan käsitteistöä ja periaatteita eri hankintavaihtoehtojen välillä.

6.1 Opinnäytetyön päätelmät

Auton hankintaa harkitsevan päätöksenteko on tullut yhä vaikeammaksi, sillä vertailtavia vaihtoehtoja on lähes loputtomiin. Markkinoilla on jatkuvasti enemmän vaihtoehtoja valittavaksi niin autojen merkkien, mallien, käyttövoimien ja muiden teknisten ratkaisujen osalta kuin myös siinä, miten autohankintansa toteuttaa.

Oli auton hankintatapa mikä tahansa, on tärkeää varmistua myös siitä, että autoa on varaa ylläpitää. Riippuen valitsemasta hankintatavasta ja sopimuksesta, auton käyttäjän kustannukseksi tulevat myös seuraavat kulut:

- ajoneuvovero
- huollot ja huollon lisäkustannukset (varaosat)
- vakuutus
- käyttövoima (polttoaine ja/tai sähkö, kaasu)
- puhtaanapito
- renkaiden kausivaihdot ja rengassarjojen uusinnat
- ajoneuvon arvon alenemisen huomioiminen.

LähiTapiola Rahoituksen varatoimitusjohtaja Hannu Heliö sanookin, että ihmiset tyypillisesti arvioivat autoilun kustannuksiaan hieman alakanttiin. Esimerkiksi auton arvon aleneminen jätetään usein pois laskuista, vaikka se on etenkin uusien autojen kohdalla merkittävä kustannuserä (Heliö 7.2.2020). Vanhemmilla autoilla ajavien kohdalla on ymmärrettävää, että arvonalennus jätetään pois kokonaiskustannuslaskuista, sillä vanhempien autojen kohdalla auton arvon alentuminen tapahtuu paljon maltillisemmin ja on joissain tapauksissa lähes olematon.

Oli kyseessä sitten lyhyt viikonloppuvuokraus tai auton ostaminen, auton hankinta on aina suuri päätös. Omaa autontarvetta on siis hyvä tarkastella monelta kulmalta: kuinka pitkäksi aikaa ja kuinka usein tarvitsen autoa? Minkälaista ajoa omat ajosuoritteet ovat:

ajanko lyhyitä matkoja kaupunkialueella vai pitkiä ajoja maanteillä? Arvostanko jotain lisävarustetta niin paljon, että autosta on ehdottomasti löydyttävä se? Nämä kaikki kysymykset on hyvä käydä läpi tarkasti, etenkin jos tavoitteena on hankkia auto pidemmäksi ajaksi käyttöönsä. Kuvassa 8 on havainnollistettu auton eri hankintatapojen asemointia vuokraamisen ja omistamisen välillä.

Kuva 8. Auton hankintatapojen vertailu

Opinnäytetyössä kuvattiin ja vertailtiin auton omaksi ostamista, leasingisopimusta ja vuokraamista sekä näiden päävaihtoehtojen variaatioita. Erityisesti yksityisleasing on viimeisten parin vuoden aikana kasvattanut Suomessa suosiota. Saman aikaisesti on markkinoille tullut erilaisia rahoitus- ja vuokraussopimusten variaatioita, joka on tehnyt vertailun yhä haastavammaksi. Uusien rahoituspalvelujen myötä autokauppaan on tullut myös runsaasti uutta ja hämmentävää terminologiaa, joka voi olla monelle kuluttajalle vierasta.

Kuluttajilla on monia erilaisia käyttötarkoituksia, vaatimuksia ja arvostuksia autolle. Toisille auto on vain tapa liikkua paikasta A paikkaan B, toisille auto on taas väline tehdä töitä. Esimerkiksi koronapandemian myötä perheasunnot kaupunkikeskustojen ulkopuolella ja mökkeily ovat kasvattaneet suosiotaan, mitkä molemmat luovat osaltaan tarpeita autoiluun. Lisäksi pandemian myötä joukkoliikenteen käyttö on laskenut ja moni haluaa tehdä välttämättömät työ- ja asiointimatkat autoillen.

Auton omaksi ostaminen ei nykyään ole aina välttämättä paras hankintavaihtoehto, vaan auton hankkimista harkitsevan kannattaa tutustua myös erilaisiin leasing- ja vuokraamisvaihtoehtoihin huomioiden omat tarpeet ja mahdollisuudet. Yhtä oikeaa hankintatapaa ei voi nostaa muita paremmaksi, sillä vertailu tulee tehdä kunkin kuluttaja-asiakkaan lähtökohdista. Hankintatavan valintaa tulisi tarkastella vastaavasti kuin autoa hankittaessa miettii sopivin käyttövoima: pitkissä ajoissa diesel, lyhyissä kaupunkimatkoissa plug-in hybridi tai sähköauto. Myös käytettävissä olevat varat, halukkuus sitoa varoja autoon ja luottokelpoisuus vaikuttavat kaikki osaltaan mahdollisiin hankintavaihtoehtoihin.

6.2 Opas auton hankintaan

Opas auton hankintaan on laadittu auttamaan kuluttaja-asiakasta hänen päätöksenteosaan liittyen auton hankintaan. Opas on laadittu mahdollisimman selkeäksi, jotta mahdollisimman moni kuluttaja voi saada siitä konkreettista apua. Jotta oppaaseen tutustumista ei koettaisi työläänä, on sisältö ja esitystapa tiivis ja käytännönläheinen. Oppaan ensisijaisena kohderyhmänä on auton hankintaa harkitsevaa kuluttajaa, joka on mahdollisesti jo asioimassa autoliikkeessä, mutta auton rahoitustapa ei ole vielä selvillä.

Oppaassa on sovellettu opinnäytetyössä läpikäytyjä asioita ja havainnollistettu hankintaprosesseja selkeässä kaaviomuodossa. Oppaan pääkohtina ovat autokaupassa käytettyjen termien selvittäminen, hankintavaihtoehtojen peruserojen esiintuonti sekä osto-, leasing- ja vuokrausprosessien kuvaus.

6.3 Jatkopohdintaa

Kaupungistuminen ja ympäristötietoisuus vaikuttavat autoilun kehitykseen, mutta eivät poista kansalaisten tarvetta ja halua autoilla. Esimerkiksi vuoden 2021 tammi-huhtikuun aikana 90 % kotimaan vapaanajanmatkoista tehtiin henkilöautolla (Suomen virallinen tilasto (SVT) 2021). Koska autoilu on niin merkittävässä osassa suomalaisten liikkumista, kuluttajien autoilua pyritään ohjaamaan valtion toimesta esimerkiksi CO₂-päästötiedon mukaisella verotuksella, mikä suosii vähäpäästöisiä autoja pienemmillä veroilla (Traficom 25.11.2020).

Erilaiset kuluttajien hankintoja ohjaavat sekä kannustavat tukitoimet ovat tarpeellisia, mutta olisi suotavaa, että nämä toimet olisivat mahdollisimman teknologianeutraaleja. On puhdas fakta, että esimerkiksi sähköauto ei vielä tällä hetkellä sovi kaikille kuluttajille ainoksi kulkuvälineeksi. Kaikilla ei ole mahdollista ladata autoa säännöllisesti, akkujen kapasiteetti ei riitä sujuviin pitkiin matkoihin, ja autojen hankintahinta on monen ulottumattomissa. Suomen latausverkostoinfra ei myöskään tällä hetkellä kestäisi sitä, että kaikki suomalaiset autot vaihtuisivat lyhyellä aikavälillä ladattaviksi plug-in hybrideiksi tai sähköautoiksi. Teknologianeutraali ajattelutapa mahdollistaisi myös muiden hiilineutraalien käyttövoimien tuotekehityksen sekä lopulta myös käyttämisen. Vastaavasti kuin tähän asti on ollut bensa- ja dieselvaihtoehdot omine vahvuuksineen, niin olisi toivottavaa, että erilaisia hyväksytyjä teknologiavaihtoehtoja olisi myös tulevaisuudessa. Sen sijaan että yhteiskunnan toimin ohjataan kaikki kuluttajat vaihtamaan ladattaviin autoihin, niin voisiko esimerkiksi vetyautot olla toinen vaihtoehto ladattavien autojen rinnalle?

6.4 Oma oppiminen ja kirjoitusprosessi

Opinnäytetyöprosessi oli minulle hyvin kehittävä. Opin sen aikana huomattavasti tieteellisen tutkielman laadinnasta ja syvensin tietämystäni autokaupan rahoitusvaihtoehdoista. Vaikka olen työskennellyt lähes päivittäin autojen parissa vuodesta 2017, eri hankintavaihtoehtojen kirjon läpikäyminen oli hyvää oppia itselle. Opinnäytetyön ja produktin laadinta ovatkin kokonaisuudessaan lisänneet omaa ammattitaitoani. Työn ansiosta kykenen hahmottamaan entistä laajemmin sekä tarkemmin eri hankintavaihtojen välillä olevia konkreettisia eroja.

Alkuperäisestä suunnitelmastani poiketen, työn käynnistyminen ja täten myös valmistuminen venyi viikoilla. Yksi syy viivästymiseen oli työpaikan vaihto kirjoitusprosessin aikana. Tämä ei perehdytysvaiheessa mahdollistanut panostamista samanaikaisesti opinnäytetyön laadintaan. Haasteena on ollut myös merkittävät yhteydenpito-ongelmat työnohjaajan kanssa, mikä lienee johtunut pandemiatilanteesta.

Koska auton eri hankintatapoja tulee jatkuvasti lisää ja ala muuttuu koko ajan, lähteitä aiheesta löytyi niukasti. Käytetyt lähteet ovat täten lähes poikkeuksetta sähköisiä, muutamaa yksittäistä kirjalähdettä lukuun ottamatta. Työssä oli tarkoitus myös toteuttaa asiantuntijahaastatteluja, mutta työn viivästyneestä käynnistymisestä ja pandemiahaasteista johtuen, niitä ei voitu toteuttaa. Tätä puutetta työssä on kompensoitu ajantasaisin sähköisin lähtein.

Haasteista huolimatta olen kuitenkin tyytyväinen lopputulokseen. Aihetta on käsitelty kattavasti ja olen pystynyt tuomaan työhön autokaupan viimeisen tiedon eri rahoitussopimuksista ja niiden erikoispiirteistä. Tässä on auttanut suuresti oma kiinnostus autoalaa kohtaan ja tähänastinen monipuolinen työkokemus sekä luodut suhteet autoalan eri toimijoihin.

Lähteet

ALD Automotive 2021. Historia Suomessa. Luettavissa: <https://www.aldautomotive.fi/yri-tys/historia-suomessa>. Luettu 26.10.2021.

ALD Automotive 2021. Leasingautojen palautuspisteet. Luettavissa: <https://www.aldauto-motive.fi/autoilijalle/auton-palautus/leasingautojen-palautuspisteet>. Luettu 4.10.2021.

ALD Carmarket 2021. Vaihtoleasing. Luettavissa: <https://www.allinone.fi/autorahoitussa-nasto/rahoituksesta/26231>. Luettu 9.10.2021.

Alexander Kunst 25.8.2021. Car rental bookings by brand in Finland 2021. Luettavissa: <https://www-statista-com.ezproxy.haaga-helia.fi/forecasts/1188044/car-rental-bookings-by-brand-in-finland>. Luettu 20.10.2021.

AlixPartner. 23.9.2021. Shortages related to semiconductors to cost the auto industry \$210 billion in revenues this year, says new AlixPartners forecast. Luettavissa: <https://www.alixpartners.com/media-center/press-releases/press-release-shortages-related-to-semiconductors-to-cost-the-auto-industry-210-billion-in-revenues-this-year-says-new-alixpartners-forecast/>. Luettu 11.10.2021.

Arval 2021. Mitä on yksityisleasing? Luettavissa: <https://www.arval.fi/yksityisleasing/mita-on-yksityisleasing>. Luettu 4.10.2021.

Audi Yksityisleasing. Yksityisleasing, Vuokrausehdot (S). Luettavissa: https://www.audi.fi/dam/nemo/fi/PDF/yksityisleasing-vuokrausehdot/Audi_Yksityis-leasing_Vuokrausehdot_S.pdf. Luettu 4.10.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus. Autojen keskimääräiset hinnat Suomessa. Luettavissa: https://www.aut.fi/etusivu_vanha/tilastot/verotus_ja_hintakehitys/autojen_keskihintatilas-toja. Luettu 23.10.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 21.9.2020a. Autoalan työllisten määrä. Luettavissa: https://www.aut.fi/etusivu_vanha/tilastot/toimialatilastoja/autoalan_tyollistavyys. Luettu 15.9.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 21.9.2020b. Autoalan liikevaihtotilastot. Luettavissa: https://www.aut.fi/etusivu_vanha/tilastot/toimialatilastoja/autoalan_liikevaihtotilastot. Luettu 15.9.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 14.7.2021. EU:n ilmasto – ja energiapaketti tukee autokannan nopeampaa sähköistymistä. Luettavissa: <http://tiedotteet.aut.fi/a/s/69591378-bb85a603299b2eb6a11179f3e3acb77c/1364659>. Luettu: 7.10.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 9.9.2021. Sähköautojen autovero poistuu ja hankintatuella luvassa jatkoa. Luettavissa: https://www.aut.fi/ajankohtaista/tiedotteet/sahkoautojen_autovero_poistuu_ja_hankintatuella_luvassa_jatkoa.3214.news. Luettu 15.9.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 2021a. Käytettyjen autojen kauppaa kuvaavat tilastot. Luettavissa: https://www.aut.fi/tilastot/kaytettyjen_autojen_kauppa. Luettu 3.11.2021.

Autoalan Tiedotuskeskus 2021b. Täyssähköautojen hankintatuki. Luettavissa: https://www.aut.fi/ajankohtaista/tayssahkoautojen_hankintatuki. Luettu 21.10.2021.

Autotalli 8.10.2021. Mahtuuko oma autosi listalle? Nämä automerkit ovat Suomen arvostetuimmat – katso top 15. Luettavissa: <https://www.autotalli.com/artikkeli/Mahtuuko-Oma-Autosi-Listalle--Nama-Automerkit-Ovat-Suomen-Arvostetuimmat---Katso-Top-15>. Luettu 24.10.2021.

Autovista Group 20.9.2021. Depleted used-car stocks increase asking prices in Finland. Luettavissa: https://autovista24.autovistagroup.com/news/depleted-used-car-stocks-increase-asking-prices-in-finland/?utm_medium=organic-social&utm_source=linkedin&utm_campaign=Autovista24-fi-article&utm_source=linkedin&utm_medium=social&utm_content=a24&utm_campaign=dashboard. Luettu 31.10.2021.

Beely 2021. Usein kysytyt kysymykset. Luettavissa: <https://www.allinone.fi/autorahoitusnasto/rahoituksesta/26231>. Luettu 9.10.2021.

Bisnode 2021a. Käytetyt; Henkilöautot, Yksityinen, Yksityinen, Merkeittäin. Luettu 10.9.2021.

Bisnode 2021b. Rekisteröinnit; Henkilöautot, Yksityinen, Yksityinen Luettu 10.9.2021.

Bisnode 2021c. Käytetyt; Henkilöautot, Yksityinen, Yksityinen, Rekisteröintitoimipaikoittain. Luettu 7.9.2021.

Bisnode 2021d. Rekisteröinnit; Henkilöauto, Yksityinen, Yksityinen, Leasing, Merkeittäin. Luettu 7.9.2021.

Bisnode 2021e. Rekisteröinnit; Henkilöauto, Yksityinen, Yksityinen, Leasing, Rahoitusyhtiöt. Luettu 7.9.2021.

Danske Bank 19.2.2021. Suomalaisautoilijoista lähes 40 prosenttia on merkkiuskollisia – uskollisuus kasvanut eniten saksalaismerkeillä. Luettavissa: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/suomalaisautoilijoista-lahes-40-prosenttia-on-merkkiuskollisia-uskollisuus-kasvanut-eniten-saksalaismerkeilla?publisherId=65472256&releaseId=69901441>. Luettu 4.10.2021.

Kuuri, A. 12.5.2020. Autobarometri: Epävakaata taloustilanne näkyy suomalaisten auton hankinnassa. Luettavissa: <https://danskebank.fi/sinulle/artikkelit/2020/05/epavakaa-taloustilanne-nakyy-suomalaisten-auton-hankinnassa>. Luettu 2.10.2021.

Elström, P. 7.10.2021. The Wait for Semiconductors Turns Ominous for Automakers. Bloomberg. Luettavissa: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-10-07/the-wait-for-semiconductors-turns-ominous-for-automakers>. Luettu 11.10.2021.

Harmaala, M-M., Toivola T., Faehnle M., Manninen P., Mäenpää P., Nylund M. 2017. Jakamistalous. Alma Talent. Helsinki.

Heliö, H. 7.2.2020. Näin suomalaiset arvioivat autoilun käyttökustannuksiaan – paljonko autoilu maksaa kuukaudessa. Lähitapiola. Luettavissa: <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/uutinen/1509562605814><https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/uutinen/1509562605814>. Luettu: 20.9.2021.

Holmström, A. 2.9.2021. Käytetyt autot hintahuipussaan. Luettavissa: <https://vakuudeton.com/autorahoitus/>. Luettu 16.10.2021.

Kamux 2021. Kamux Huoleton. Luettavissa: <https://www.kamux.fi/kamux-huoleton>. Luettu 6.10.2021.

K-Autoleasing 2021. Tietoa autoilijalle: Auton palautus. Luettavissa: <https://www.k-auto-leasing.fi/tietoa-autoilijalle>. Luettu 4.10.2021.

Laakkonen FiksuDiili 2021. Rahoituslaskelma. Tarjous saatu 30.10.2021.

Lendo 2021. Avausmaksu peritään lainan perustamisesta. Luettavissa: <https://www.lendo.fi/lainasanasto/avausmaksu>. Luettu 11.10.2021.

LähiTapiola Rahoitus Oy. Autorahoitus ja korko – muista nämä asiat. Luettavissa: <https://www.autotie.fi/autorahoitus-ja-korko>. Luettu 25.9.2021.

LVS Brokers Oy 7.2.2020. Käsiraha autoa ostaessa – Kannattaako auto ostaa ilman käsi- rahaa? Luettavissa: <https://www.omalaina.fi/talous/2020-02-07-kasiraha-autoa-ostaessa-kannattaako-auto-ostaa-ilman-kasirahaa/>. Luettu 8.10.2021.

Mercedes-Benz 2021. Huolenpitosopimus. Luettavissa: <https://www.mercedes-benz.fi/passengercars/being-an-owner/hps/ukk.module.html#huolenpitosopimuksien-hinnastot>. Luettu 27.9.2021.

Moisala, U.E. 1983. Auto Suomessa. K. J. Gummerus Osakeyhtiö. Jyväskylä.

Nettix 3.4.2019. Autokaupan voi nyt tehdä kännykällä. Luettavissa: <https://nettix.fi/autokaupan-voi-nyt-tehda-kannykalla-2/>. Luettu 7.10.2021.

NF Fleet 15.4.2021. Oma koti – asukkaiden yhteinen auto. Luettavissa: <https://nffleet.fi/asiakastarinat/oma-koti-asukkaiden-yhteinen-auto/>. Luettu 7.11.2021.

Okko, S. 6.4.2021. Tiedätkö autosi arvon? | ŠKODA Palvelee. Luettavissa: <https://www.skodamagazine.fi/tiedatko-autosi-arvon/>. Luettu 23.9.2021.

OP Ryhmä. Autolaina – Hae lainaa auton ostoon turvallisesti pankista. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/lainat-ja-asunnot/autolaina>. Luettu 20.10.2021.

Partanen, J. 17.9.2015. Mihin autokaupassa humpsahtaa 600 euroa? Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/vapaalla/Mihin-autokaupassa-humpsahaa-600-euroa/#c2bcfdaa>. Luettu 25.9.2021.

PalveluPlus Oy 23.9.2021. Valtakunnallinen autoalan Palvelu1 – ostotutkimus toteutettu jälleen. Luettavissa: <https://www.palveluplus.fi/ajankohtaista/valtakunnallinen-autoalan-palvelu1-ostotutkimus-to/>. Luettu 16.10.2021.

Pääkkönen, L. 2017. Social selling, henkilöstöbrändi, verkostot ja sosiaalinen media B2B-myyntissä. Noblea.

Riikonen, J. 16.10.2021. Automyyjien salakieli. Helsingin Sanomat, D-osio, s. 18.

Santander Consumer Finance. Rahoituksesta. Luettavissa: <https://www.allinone.fi/autorahoitussanasto/rahoituksesta/26231>. Luettu 9.10.2021.

Sortter Oy 2021. Autorahoituksen viimeinen suurempi maksuerä – miten toimia jään-
nöserän kanssa? Luettavissa: <https://sortter.fi/autorahoituksen-viimeinen-suurempi-maksuera/>. Luettu 25.9.2021.

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2021. Suomalaisten matkailu. Kevät (1.1.-30.4) 2021, Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuu 2021*. Luettavissa: https://www.stat.fi/til/smat/2021/13/smat_2021_13_2021-06-22_tau_004_fi.html. Luettu 27.9.2021.

Suomen virallinen tilasto (SVT). 6.10.2021. Moottoriajoneuvojen ensirekisteröinnit: Syyskuussa ensirekisteröitiin 6 534 uutta henkilöautoa. Luettavissa: https://www.tilastokeskus.fi/til/merek/2021/09/merek_2021_09_2021-10-06_tie_001_fi.html. Luettu 3.11.2021.

Tahkola, V. 19.2.2020. Yhteiskäyttöautoilu 2020 – Mitä vaihtoehtoja löytyy? Luettavissa: <https://omago.fi/yhteiskayttoautoilu-2020-mita-vaihtoehtoja-loytyy/>. Luettu 25.10.2021.

Tavasti, A. 15.6.2018. Mitkä ihmeen yksityisleasingit ja osamaksurahoitukset? VEHO blogi. Luettavissa: <https://blogi.veho.fi/mitka-ihmeen-yksityisleasingit-ja-osamaksurahoitukset/>. Luettu 26.8.2021.

Taloustutkimus 2021. Brändien arvostus -tutkimus. Luettavissa: <https://www.taloustutkimus.fi/tuotteet-palvelut/branditutkimukset/brandien-arvostus.html>. Luettu 24.10.2021.

Traficom 5.8.2021. Ajoneuvokannan tilastot. Luettavissa: <https://www.traficom.fi/fi/tilastot/ajoneuvokannan-tilastot>. Luettu 21.9.2021.

Traficom 25.11.2020. Ajoneuvoveron rakenne ja määrä. Luettavissa: <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/tieliikenne/ajoneuvoveron-rakenne-ja-maara>. Luettu 7.11.2021.

Traficom 7.9.2021. Henkilöautokanta. Luettavissa: <https://liikennefakta.fi/fi/ymparisto/henkiloautot/henkiloautokanta>. Luettu 23.10.2021.

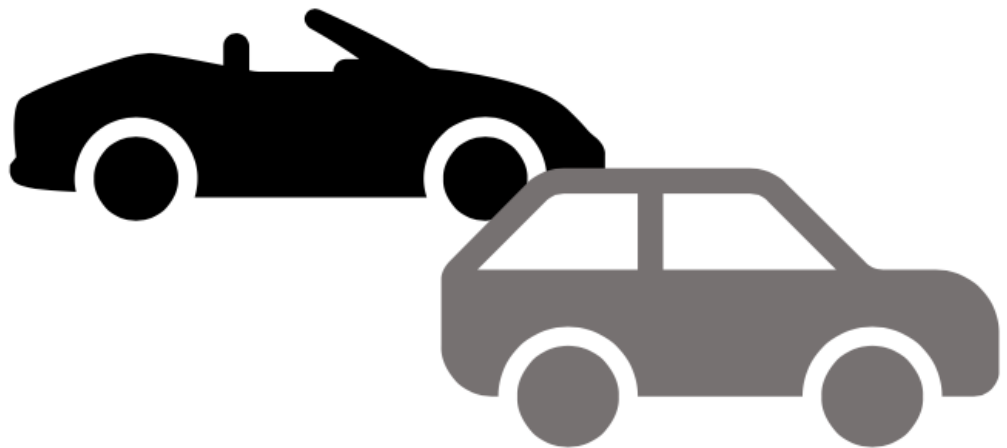
Veho. Osamaksurahoitus, Veho Leasing ja Veho GO. Luettavissa: <https://www.veho.fi/yrittysmyynti/rahoitusvaihtoehdot/>. Luettu 20.10.2021.

Veljekset Laakkonen Oy 2021. FiksuDiili. Luettavissa: <https://www.laakkonen.fi/fiksudiili/>. Luettu 28.10.2021.

Liite

Liite 1. Opas auton hankintaan

OPAS AUTON HANKINTAAN

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

MUISTILISTA

Auton hankinta on aina suuri taloudellinen satsaus, oli hankintatapa mikä tahansa. Tässä on muutama kohta, mitä on hyvä pitää mielessä, kun tarve autoilulle herää.

Tarkastele omia tarpeitasi hyvin

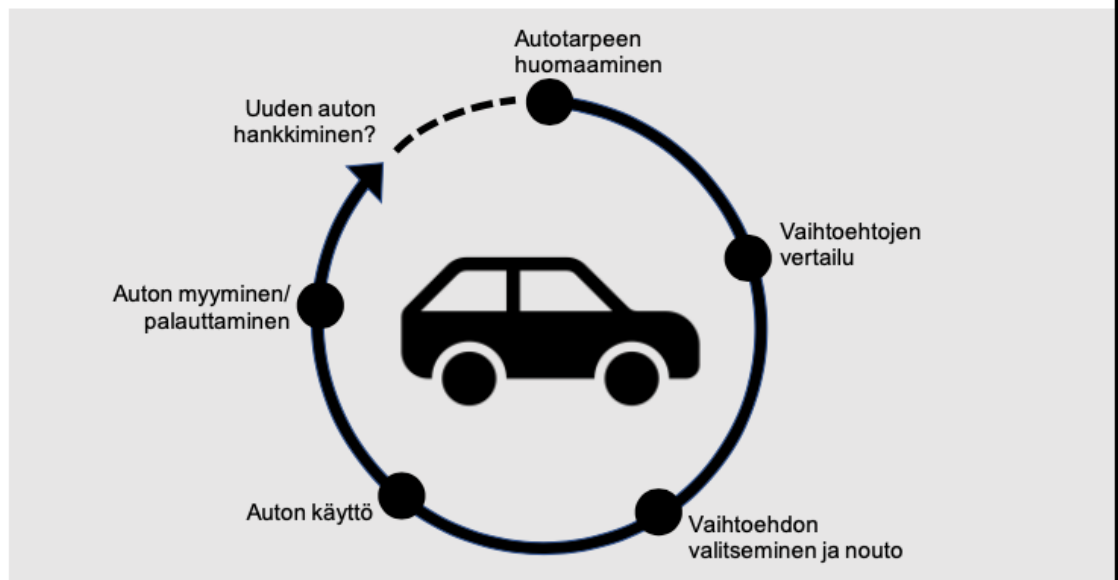
Mitkä ovat ehdottomat vaatimuksesi autoilulle? Omien tarpeiden kartoittaminen on hyvä tehdä kunnolla. Mikä on sinulle sopivin autoratkaisu niin käyttövoiman, korimallin, vaihteiston kuin muiden saatavilla olevien ominaisuuksien osalta?

Vertaile rohkeasti

Markkinoilla on nykyään paljon erilaisia vaihtoehtoja niin autojen kuin myös rahoitusvaihtoehtojen osalta. Vertaile ja ole avoin uusille ratkaisuille, sillä jokin näistä uusista vaihtoehdoista, kuten yksityisleasing tai minileasing, voikin olla sinun tilanteessasi paras valinta. Muista, että auton omaksi ostaminen ei ole aina se järkevin vaihtoehto.

Määritä taloudelliset resurssit

Kuinka paljon olet valmis sijoittamaan autoon, kun mukaan lasketaan esimerkiksi mahdollisen alkupääoman lisäksi, vakuutukset, verot, polttoaineet sekä huollot?

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

AUTORAHOITUKSEN SANASTOA

Seuraavassa on avattu auton hankintaan liittyviä keskeisiä käsitteitä, joihin voit törmätä auton ostaessasi. Termit on koottu eri autoalan toimijoiden materiaaleista.

Avausmaksu

Avausmaksu on rahoituksenhoitokulu, mikä lähtökohtaisesti peritään ensimmäisen laskun tai vuokramaksun yhteydessä. Rahoitusyhtiöstä riippuen avausmaksu on joko jo valmiiksi huomioitu rahoituksen kokonaissummassa tai osa rahoitusyhtiöistä taas lisää avausmaksun kokonaissumman päälle.

Huolenpitosopimus

Huolenpitosopimus on autoilijan ja huoltoliikkeen välinen kiinteähintainen sopimus, mikä mahdollistaa auton huoltamisen sovitussa huoltoliikkeissä. Huolenpitosopimuksen kuukausihinta määräytyy yleensä auton ja ajokilometrien mukaisesti. Huolenpitosopimus on mahdollista hankkia uusiin autoihin ja se mahdollistaa huoltokustannusten ennakoinnin, sillä autoilija maksaa kiinteän summan kuukausittain.

Jäännösarvo

Jäännösarvo kertoo, kuinka hyvin auton arvo säilyy markkinoilla, eli kuinka paljon käytetyn auton hinta on tippunut verrattuna uuden auton arvoon. Jäännösarvoon vaikuttavat useat eri asiat, kuten auton ikä, ajatut kilometrit, käyttövoima, takuu, sekä kuluttajien yleinen mielikuva kyseisestä autosta.

Korko

Tyypillinen autorahoituksen korko on 2–8 %, mutta lopullinen korko määritellään asiakkaan ja myyjäliikkeen välisessä sopimuksessa. **Todellisen vuosikoron** määrittäviä tekijöitä asiakkaan ja myyjän sopimana koron lisäksi ovat muun muassa laina-ajan kesto sekä käsirahan määrä.

Käsiraha

Käsiraha on summa, jonka auton ostaja maksaa myyjälle tai rahoittajalle heti autokaupan alussa joko ennen lopullisen sopimuksen allekirjoittamista tai auton noutohetkellä.

Loppuvelka

Loppuvelka on osamaksusopimuksen sen hetken jäljellä oleva maksamaton pääoma. Jos ajoneuvoa myy tai vaihtaa kesken sopimuskauden, loppuvelka maksetaan rahoitusyhtiölle. Maksun jälkeen rahoitusyhtiö pystyy luovuttamaan auton omistajuuden maksaneelle taholle. Loppuvelkaa ei määritellä etukäteen, vaan rahoitusyhtiö aina tarkastaa aina kysytyllä hetkellä loppuvelan suuruuden. Loppuvelka koostuu ajoneuvon pääomavelasta, korosta sekä käsittelykuluista.

Suurempi viimeinen

Jäännösvelka, jäännöserä sekä viimeinen suurempi erä ovat kaikki termejä, jotka tarkoittavat suurempaa viimeistä maksuerää. Suurempi viimeinen maksuerä mahdollistaa rahoituksen pienemmät kuukausierät, mutta lopussa maksettava summa on yleensä selvästi suurempi summa kuin muut kuukausierät. Hyvä muistisääntö on, että mitä suurempi autorahoituksen viimeinen erä on, sitä pienempi on kuukausierä. Useasti rahoituksen suurempi viimeinen maksuerä maksetaan takaisin rahoittajalle auton vaihdosta tai myynnistä saatujen tulojen avulla. Jotta tämä on mahdollista, tulee myytävän auton jäännösarvon olla tarpeeksi hyvä. Rahoitusta valittaessa suurempi viimeinen erä kannattaa siis huomioida tarkasti, jottei erän suuruus tule yllätyksenä omalle taloudelle, mikäli auton jäännösarvo ei riitä kattamaan loppuvelkaa.

Toimituskulut

Uutta tai käytettyä autoa hankkiessa, asiakas maksaa toimituskulun autokaupan yhteydessä. Summa vaihtelee riippuen siitä, onko kyseessä uusi vai käytetty auto. Uusien autojen kohdalla toimituskulu on lähes poikkeuksetta 600 euroa. Käytettyjen autojen kohdalla on liike- ja myyjäkohtaisia eroja, mutta toimituskulut ovat yleensä noin 150–250 euroa. Käytännössä toimituskulu kattaa muun muassa auton rahtikuluja, rekisteröinnin, luovutushuollon sekä luovutuspesun. Toimituskulujen ilmoitustavoissa ilmenee eroja: summa on välillä sisällytetty auton kokonaishintaan ja välillä summa tulee auton kokonaishinnan päälle.

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

TOS – kauppa

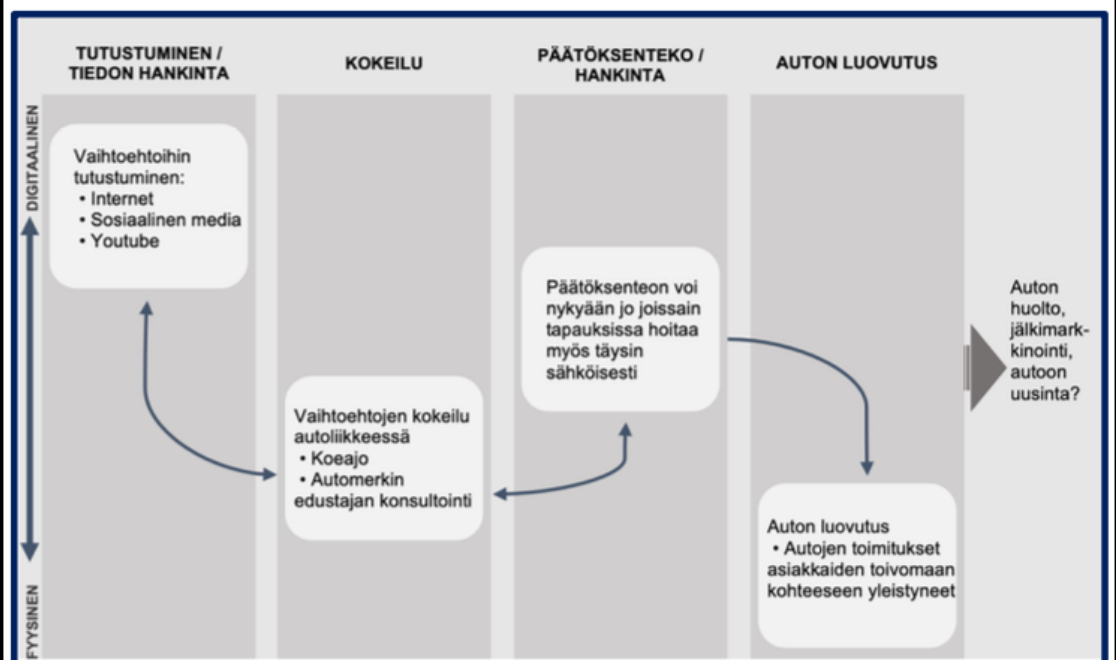
Eli takaisinostositoumus-kauppa. Sopimusta solmiessa, autolle sovitaan hinta, jolla auton rahoittaja sitoutuu ostamaan auton takaisin sovittun pitoajan lopussa. Takaisinostositoumus ei yleensä ole sitova asiakkaan puolelta, mikä mahdollistaa auton myymisen myös muualle asiakkaan näin halutessa. TOS-kauppaan sovelletaan osamaksukaupan säännöksiä. TOS-kaupasta käytetään usein myös termiä TOS-leasing, kun sopimukselle on kirjattu maininta myös huolenpitosopimuksesta, jolloin autoilu on hyvin lähellä yksityisleasingiä.

Vertaisvuokraus

Vertaisvuokrauksessa kuluttaja voi vuokrata vertaisvuokrauspalvelun kautta yksityisomistajien vuokralle laittamia autoja.

Yksityisleasing

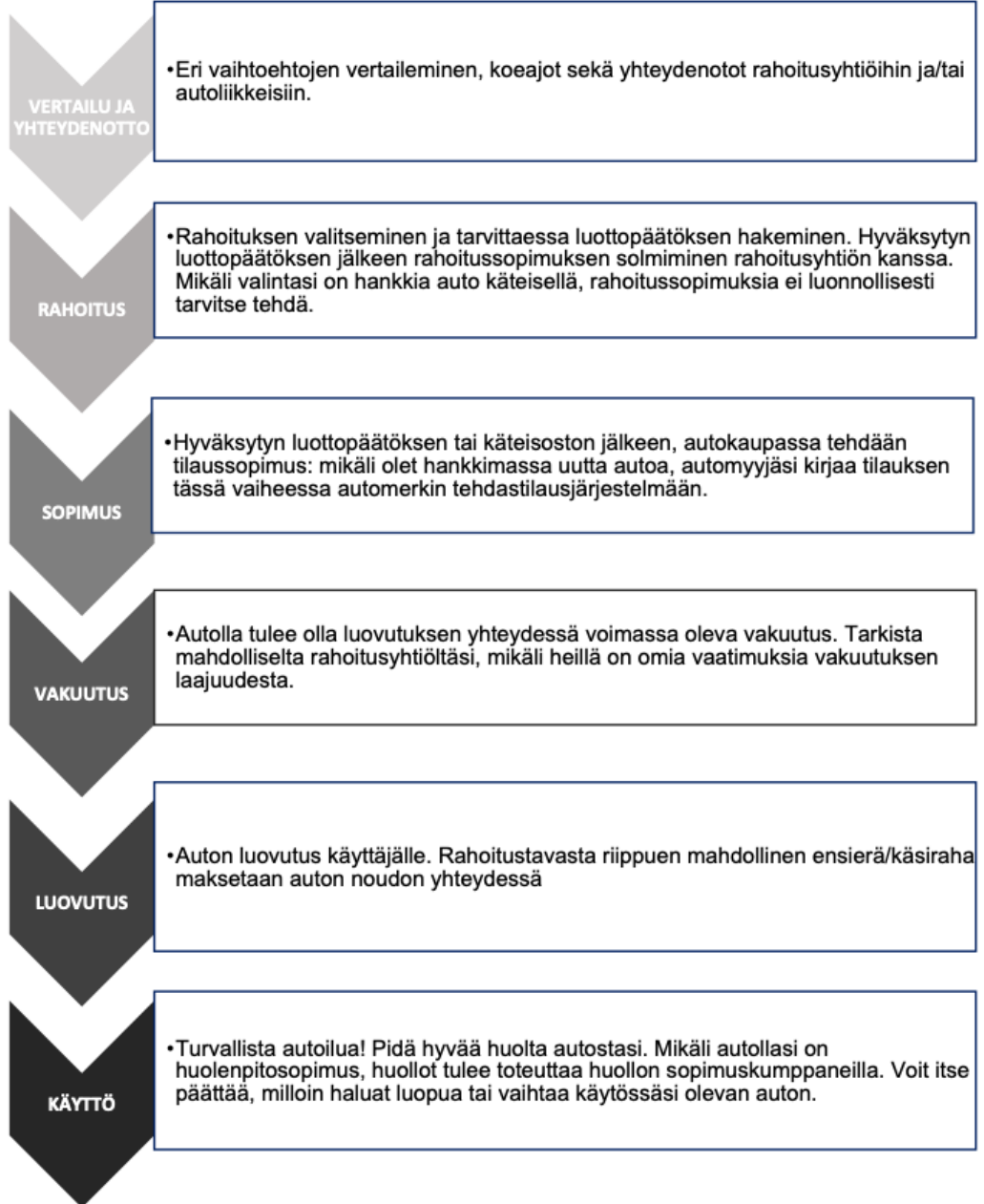
Yksityisleasing on auton pitkäaikavuokraamista. Vuokrasopimuksessa sovitaan vuokraehdot sekä asiakkaan toivoma sopimuskauden pituus että valitut vuotuiset kilometrit. Sopimuskausi on yleensä 2–4 vuotta. Yksityisleasingiin sisältyy mm. kaikki rahoituskustannukset, huollot sekä mahdolliset valitut lisäpalvelut.

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

OSTAMINEN

Hankintaprosessi kuvaa sekä uuden että käytetyn auton hankinnan vaiheita. Tätä ostoprosessia voi soveltaa autolainan, osamaksun, käteisellä ostamisen kuin näiden yhdistelmään.

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

LEASING

Hankintaprosessi kuvaa sekä yksityisleasingin kuin TOS-leasingin hankinnan vaiheita.

Ella Särkelä, 2021
Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu

VUOKRAAMINEN

Auton vuokraamisen hankintaprosessia voi soveltaa myös minileasingin hankintaan.

VARAUS

•Kun teet varauksen: varauksestasi ilmenee vähintään valittu ajoneuvoluokka tai auto, vuokran ajankohta sekä sallitut kilometrit ja omavastuuosuus. Joissain tapauksissa vuokraus on mahdollista maksaa myös varauksen yhteydessä.

NOUTO

•Perinteisestä autovuokraamosta noutaessa sinun tulee esittää varausvahvistus, ajokortti sekä vuokraamon hyväksymä maksuväline. Autovuokraamo ottaa noudon yhteydessä katevarauksen asiakkaan maksuvälineestä (pankki- tai luottokortti tai asiakkaan maksutili). Uusissa autovuokraamoissa auton nouto tapahtuu täysin digitaalisesti ilman vuokraamon henkilökuntaa: noudata siis valitsemasi vuokraamon ohjeistusta.

HUOM!

•Asiakkaan vastuulla on aina tarkastaa auto noutohetkellä. Mahdollisista vaurioista/virheistä, kannattaa mainita heti henkilökunnalle tai asiakaspalveluun. Vaurioista/virheistä on myös hyvä ottaa selkeät kuvat dokumenteiksi.

KÄYTTÖ

•Turvallista ajoa! Huomaathan että auton kuljettajina voi toimia vain vuokraamolle ilmoitetut kuskit. Jos tien päällä sattuu jotain, ole yhteydessä autovuokraamon omaan tiepalveluun/asiakaspalveluun sekä tarvittaessa hätäkeskukseen.

PALAUTUS

•Kun palautat auton, sinun on hyvä käydä ajoneuvo läpi itse ennen avainten pois luovuttamista. Mikäli kaikki on kunnossa, vuokraamo palauttaa mahdollisen katevarauksen tilillesi. Mikäli vuokrausta ei ole maksettu etukäteen, vuokra velotetaan sinulta tässä vaiheessa, jos auton kunnossa ei ilmene huomautettavaa.